

ISSN 1855-7511

Poština plačana pri pošti 2277 Središče ob Dravi

SREDICA

GLASILO OBČINE SREDIŠČE OB DRAVI

letnik IV

številka 4

december 2010

Zdenka Dogša

Bog (ne) daj, da bi crkno televizor

Zadnje mesece smo bili »bombardirani« z informacijami, kaj naj si pri skrbimo za naše TV-sprejemnike, da se nam slučajno ne bi zgodilo in bi decembra ostali brez signala. In kaj bi s tem izgubili?

V škatlo, ki jo tehnologji iz leta v leto bolj tanjšajo, hkrati pa povečujejo diagonalo, iz dneva v dan gledajo milijoni in milijoni ljudi. Število programov pa se ob tem mora približevati čim višji številki.

Tudi sama kdaj pa kdaj sedem pred sprejemnik, vzamem daljinec in najverjetneje najprej naletim na oglas. Tokrat za pralno sredstvo, ki odstrani čisto vse možne madeže. Ali niso vse reklame namenjene gospodinjam še najbolj idiotske? Čutim se užaljeno, ker mi lažejo, in nadaljujem. Film, v katerem so igralci neka čudna bitja, sicer človeške pojave, vendar zelene polti, velikanskih ušes, groznih ust... Ob prizoru me kar zmrazi in hitro »prešaltam« naprej. Skupina forenzikov na naslednjem kanalu pravkar prihaja na kraj zločina. Dve trupli, ogromno krvi... Naslednji program mi ponudi nogometno tekmo, ki pa me žal ne zanima. Gremo naprej! Ponujanje posode, ki je ni treba pomivati, samo zberšemo jo in nikoli se nič ne prismoči? Ne verjamem, vsaj jaz sem prepričana, da takšna posoda ne obstaja! Številka, ki jo stisnem na daljincu, mi ponudi vpogled v hišo Big Brother slavnih. Ampak, kdo so ti »slavniki« Slovenci? Kaj tako pomembnega so naredili? Naj me bo sedaj sram, ker jih ne poznam? Bi jih morala poznati? In potem si oddahnem. Očitno le nisem

tako nerazgledana, saj med njimi spoznam člana romske glasbene skupine. Spomnim se ga z nastopa v ormoškem trgovskem centru! Ampak, o čem pa teče beseda med temi »slavniki« ljudmi? Hvala, ne! Rajši prešaltam. In potem - prenos seje parlamenta! Najprej pomislim: sem prišla z dežja pod kap? Tisti, ki so v koaliciji, so za, tisti iz opozicije, so proti. Kako lahko prav vsi v skupini mislijo enako? Saj ne more biti res, da vsaj eden med njimi se vsaj enkrat ne bi strinjal s tistim iz druge skupine in mu dal prav! Ampak ne sme! Očitno! Ker je pač njegov politični nasprotnik in ne more imeti prav, razen takrat, če se bosta morda v naslednjem mandatu našla skupaj v vladi ali v opoziciji. Vsega tega enostavno ne razumem in mi je tuje. Grem naprej in naletim na poročila. Tudi tu politika, gospodarska kriza, podtikanja, nespoštovanje človekovih pravic, odkrivanje vedno novih afer in korupcij. Nič lepega, nič vzpodbudnega, same grdobije mi natrosijo z ekrana v nekaj minutah. In vse to se dogaja v tej naši majhni Sloveniji? Žalostna sem in jezna hkrati. Pritisnem spet na daljinec in - groza! Tudi Hrvati imajo poročila.

Naslednji stiski na daljinec niso nič kaj uspešnejši in zato se odločim za rdeči gumb. Tema in tišina. Pa že rajši pokličem sosedo, da greva na en sprehod do Obreža in nazaj. Vzamem v roko kakšno knjigo ali pokličem prijatelje, da pridejo na en klepet ob čaju.

Ali pa napišem uvodnik za Sredico...

Obvestilo občankam in občanom Občine Središče ob Dravi

V okviru 1. javnega razpisa Operativnega programa IPA Slovenija - Hrvaška 2007-2013 se je Občina Središče ob Dravi skupaj s projektnimi partnerji prijavila na razpis s projektom PIJEMO ISTO VODO - Zaščita pitne vode v Občini Nedeljšče in Občini Središče ob Dravi - Trajnostno upravljanje z naravnimi viri - in bila pri tem uspešna.

Ker na območju Občine Središče ob Dravi še nobeno izmed naseelij nima zgrajenega sistema za odvajanje in čiščenje odpadnih voda in s tem urejenega ustreznega ravnanja z odpadnimi komunalnimi vodami, je tako potrebno predhodno pridobiti ustrezno gradbeno dovoljenje za izvedbo.

Po izvedenem postopku javnega naročanja je bila s podjetjem IEI (Inštitut za ekološki inženiring) d.o.o. iz Maribora, Ljubljanska ulica 9, dne 19. 10. 2010 podpisana pogodba za izdelavo idejnega projekta, geodetskega posnetka, geomehaničnega poročila in izdelavo projektne dokumentacije za izgradnjo kanalizacije v naseljih Obrež, Grabe in Središče ob Dravi.

Za dobro in kvalitetno pripravo projektne dokumentacije pa je predhodno potrebno izdelati geodetski posnetek vseh obstoječih greznic in posneti celotno območje, na katerem bo potekalo kanalizacijsko omrežje, ki ga je v skladu s predpisi potrebno zgraditi do leta 2015.

Občina Središče ob Dravi se s tem obvestilom obrača na vas s prošnjo po sodelovanju in pomoči pri izdelavi

geodetskega posnetka, ki ga potrebujemo za pripravo dokumentacije.

Prav tako se s tem obvestilom obračamo na vas s prošnjo, da dovolite (s podpisom) služnost za izgradnjo kanalizacijskega omrežja, ki bo v določenem obsegu potekalo tudi po vaših zemljiščih.

Občina Središče ob Dravi bo ob izgradnji kanalizacijskega omrežja občanom financirala tudi hišni jašek, ki je lociran na lastniški parceli (cca. 1 m za parcelno mejo) in povezavo med hišnim jaškom in kanalizacijskim cevovodom. To je za naročnika najboljša rešitev zaradi nepotrebnih kasnejših razkopavanj novega asfalta. Zato pričakujemo in vas prosimo, da geodetu pokažete lokacijo vaše greznice, ker mora posneti lokacijo greznice, koto pokrova greznice ter koto dna/vtoka greznice. Nato boste z geodetom določili lokacijo hišnega jaška ter okviren potek cevi (PVC DN160) od greznice do hišnega jaška. Predlagamo najkrajšo pot. Če je greznica locirana tako, da je izvedba hišnega jaška nesmiselna (blizu javnega sveta), bo greznica preurejena v hišni jašek. Izbrani geodet je pričel s postopkom izdelave geodetskega posnetka v naselju OBREŽ. Po končanem snemanju v Obrežu bo snemanje nadaljeval še v naseljih Grabe in Središče ob Dravi.

Za vse informacije v zvezi s tem projektom smo vam na voljo na tel št. 02/741-66-12, 051-636-120, 031-611-674.

Jelka Zidarič Trstenjak

Jelka Zidarič Trstenjak

Odpadki in preprečevanje nastajanja odpadkov

Odpadki se pojavljajo kot posledica procesov industrializacije in urbanizacije družbe, zato je potrebno o njihovem nastajanju, ravnanju z njimi in posledicah razmišljati še preden le-ti nastanejo.

Odpadki že dlje časa niso več samo »hišne smeti« in so eden od vidnih načinov onesnaževanja in obremenjevanja okolja.

Odpadki niso samo nekaj smrdčega in nepotrebne, česar se je potrebno čimprej znebiti, tako da ne bo negativnih vplivov na katerokoli okolje - tisto v katerem bivamo, ali tisto, v katerem bivajo drugi. Z njimi je možno postoriti še marsikaj koristnega in pripomoči k izpolnitvi znanega reka, ki pravi, da **planeta ne prevzemamo od naših očetov, temveč ga čuvamo za naše vnuke.**

Da bi svoj in naš skupni življenjski prostor obvarovali pred vedno večjimi količinami nastajajočih odpadkov in pred njihovimi negativnimi vplivi, je potrebno narediti vse, da le-ti ne nastanejo; če pa že nastanejo, je potrebno z njimi ravnati na primeren način. Temelji ravnanja z odpadki v Republiki Sloveniji so usmerjeni k aktivnostim za preprečevanje nastajanja odpadkov in njihovih negativnih vplivov na okolje, k povečanju njihove snovne in energetske izrabe, k vzpostavitvi učinkovitega sistema ravnanja z odpadki in k postopni odpravi starih bremen.

Z uveljavitvijo navedenih usmeritev se na področju ravnanja z odpadki v slovenski prostor prenašajo temeljna strateška načela Evropske unije, ki jih uveljavljamo tudi v občini Središče ob Dravi. Izvajalec javne službe za ravnanje z odpadki KOMUNALNO PODJETJE ORMOŽ želi in si prizadeva, da je ravnanje z odpadki urejeno na sodoben, evropski način in da odpadki niso več zadnja stvar na tem svetu, na katero občani - povzročitelji odpadkov - pomislijo oziroma ji dajejo pozornost.

PREPREČEVANJE NASTAJANJA ODPADKOV

Preprečimo nastanek odpadkov, oziroma zmanjšajmo njihove negativne vplive na živo in neživo naravo!

Preprečevanje nastajanja odpadkov predstavlja prvo fazo na poti reševanja te problematike, saj je najboljši odpadek tisti, ki sploh ni nastal.

Pomemben vpliv v tej fazi imajo strokovnjaki v postopkih snovanja izdelkov in njihove embalaže, pri izbiri tehnologij za njihovo proizvodnjo ter proizvodnjo potrebnih materialov in surovin. Porabniki vplivamo na proizvodnjo s kupovanjem oziroma nekupovanjem tovrstnih izdelkov in dobrin ter koriščenjem storitev. Izdelovali bodo takšne izdelke, ki bodo šli »v promet«.

Z ukrepi na področju preprečevanja nastajanja odpadkov dosežemo:

- zmanjšanje količin odpadkov, to je tistih odpadkov, ki jih je potrebno zbrati, odpeljati, reciklirati, odložiti ali kako drugače oskrbeti;
- prihranek deponijske prostornine in prostora;
- zmanjšanje negativnih vplivov na okolje zaradi zbiranja, prevoza in reciklaže odpadkov;
- zmanjšanje negativnih vplivov odloženih odpadkov na okolje in vplivov na okolje ob reciklaži, obdelavi ali predelavi;
- varčevanje z naravnimi surovinami;

- varčevanje z vsemi vrstami energije in
- zmanjšanje skupnih stroškov pri povzročiteljih, izvajalcih in skupnosti.

PETNAJST NASVETOV ZA PREPREČEVANJE NASTAJANJA ODPADKOV

Kako preprečujemo nastajanje odpadkov:

1. Pri nakupu se odločimo za embalažo, s katero nastanejo količine odpadkov. Namesto enkratne uporabimo večkrat uporabno embalažo.
2. Odpovemo se večkrat embaliranemu blagu. Prodajalcu ne dovolimo odvečnega in nepotrebne embalaranja blaga.
3. Proizvode kupujemo v kar se da koncentrirani obliki. Nakup koncentratov nam privarčuje embalažo in stroške.
4. Prednost dajemo proizvodom in embalaži iz naravnih surovin in materialov. Takšne lahko po uporabi vrnemo naravi brez večjih negativnih posledic.
5. Odpovemo se proizvodom, ki jih bomo po enkratni uporabi odvrgli in s tem povečali količino odpadkov. Že pred nakupom bomo pomislili, kaj bomo naredili z izdelkom, ko bo postal odpadek.
6. Kupujemo tolikšno količino proizvodov, ki ustreza našemu namenu in potrebam. Pred nakupom bomo premislili, ali izdelek resnično potrebujemo. Ne nasedajmo raznim trgovskim potezam o super ugodnih akcijskih prodajah, pri čemer gre pogosto za prodajo manj kvalitetnih izdelkov. Ne nasedajmo bogato in lepo zavitim izdelkom, ko »kupišejo oči« tisto, česar v resnici še ne potrebujemo ali sploh ne.
7. Informirajmo se o okolju prijaznih alternativnih proizvodih in spoznajmo prednosti drugih možnosti zadovoljitve potreb.
8. Preprečujemo nastajanje odpadkov, ki so okolju nevarni. Izogibajmo se izdelkom, ki po preteku roka uporabe postanejo ali lahko postanejo nevarni odpadki.
9. Pazimo na kasnejše posledice nakupne odločitve. Pred nakupom se prepričajmo o nadomestljivosti rezervnih delov, servisu itd.
10. Kupljeno blago pravilno skladiščimo. Pazimo na zahteve glede vlage, temperature, svetlobe itd. Drag izdelek ali blago lahko po nepotrebem postane odpadek.
11. Pred začetkom uporabe preberemo navodila o uporabi in vzdrževanju. Napačna uporaba ali vzdrževanje bo cenjeni izdelek po nepotrebem spremenila v nadležni odpadek.
12. Aparate in stroje primerno vzdržujemo. Redno in pravilno vzdrževanje bo podaljšalo njihovo življenjsko dobo.
13. Upoštevamo predloge doziranja. S tem se bomo izognili pretirani porabi, stroškom in drugim morebitnim nevšečnostim.
14. Pri odstranjevanju proizvodov ali njihovih delov in ostankov upoštevamo opozorila. Napačno odstranjevanje lahko povzroči neslutene posledice.
15. Odpadke, primerne za kompostiranje, kompostiramo. S tem zmanjšamo količine odpadkov, nepotrebne neprijetne vonjave in pridobimo odlično naravno gnojilo.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

ODPADEK LOČIMO OD DRUGEGA ODPADKA

Kljub mnogim aktivnostim, kako preprečiti nastanek odpadkov, do njih prihaja. Z njimi je potrebno ravnati na predpisan način. Cilj mora biti zagotoviti osnove za njegovo optimalno izkoriščanje. To pomeni varno in ekološko primerno končno oskrbo odpadkov, s katero ne bomo povzročili škode ali negativnih vplivov sebi, soživaljanom, sosedom, naravi...

Za realizacijo zastavljenega programa ravnanja z odpadki v občini Središče ob Dravi je bilo odločeno, da je potrebno odpadke zbirati ločeno na izvoru njihovega nastajanja. V ta namen so bili po naseljih občine postavljeni EKOLOŠKI OTOKI.

Zadnje čase pa opažamo, da se pojavlja vedno več odpadkov kar v vrečah in pred ekološkimi otoki. Ločeno odlaganje v posamezne zabojnike in nadaljnja obdelava ter predelava pravilno ločeno zbranih vrst odpadkov oziroma odpadnih surovin zmanjšuje

Zdenka Dogša

»Kdo je sanjal slovenske sanje?«

... se je v enem izmed domoljubnih stihov generala Maistra in Toneta Kuntnerja spraševala povezovalka programa Lea Majcen v petek, 26. novembra, v središki Sokolani. Na slovesnost ob dnevu generala Maistra in v počastitev Teritorialne obrambe, Manevske strukture Narodne zaščite ter Slovenske vojske so nas povabili Občina Središče ob Dravi, Občinsko združenje veteranov vojne za Slovenijo, Društvo generala Maistra za Prlekijo in Območno združenje slovenskih častnikov Ormož.

Po uvodnem pozdravu domačega župana Jurija Borka je kot slavnostni govornik nastopil generalmajor Ladislav Lipič, svetovalec predsednika republike Slovenije za področje obrambe. Izpostavil je domoljubje kot osrednjo slovensko vrednoto, ki pa žal ob vsiljevanju vsega tujega, uvoženega, ter seveda sprejemanju vsega tega, čemur smo priča, ne kaže, da je pri ljudeh kot takšna tudi sprejeta. Podal je zgodovinski oris nastajanja slovenske vojske od Maistrovih borcev, osvobodilnih slovenskih partizanskih enot, ustanovitve teritorialne obrambe leta 1968, do celotnega obrambnega sistema v času osamosvojitvene vojne leta 1991. Zanj je poudaril, da je bila uspešna zato, ker smo bili Slovenci enotni in se takrat nismo delili na naše in vaše, na bolj ali manj zaslužne, tako kot to delamo danes.

Miran Fišer, predsednik OZVVS, in župan Jurij Borko sta podelila spominske znake ob 20-letnici MSNZ zaslužnim posameznikom. Posebno priznanje OZVVS ob 40-letnici TO je bilo podeljeno tudi generalmajorju Ladislavu Lipiču, nekdanjemu poveljniku TO in načelniku GŠ Slovenske vojske. Predsednik DGM za Prlekijo Milan Bolkovič je za uspešno sodelovanje podelil priznanji županu Juriju Borku in Orkestru Slovenske vojske. Praporščaku OZVVS Ormož Tončku Muradu je bil vročen Znak praporščaka.

Osrednji kulturni program je bil slavnostni koncert Orkestra Slovenske vojske z dirigentko Andrejo Šolar, ki je s svojo energijo in sproščenostjo navdušila občinstvo v dvorani. V razgibanem programu se je našlo za vsakogar nekaj. Slišali smo umirjeno klasiko,

stroške odvoza smeti, ki jih v končni ceni plačujemo vsi uporabniki občine Središče ob Dravi.

V EKOLOŠKE ZABOJNIKE JE MOŽNO ODLOŽITI:

- vse vrste papirja, vključno s papirno in kartonsko embalažo,
- embalažno steklo,
- plastično embalažo,
- kovinsko embalažo.

Vse to oddamo pooblaščenim prevzemnikom sekundarnih surovin v reciklažo.

ZAKAJ LOČENO ZBIranJE ODPADKOV V OBČINI SREDIŠČE OB DRAVI ?

Zato, ker Zemlje nismo podedovali od naših očetov, ampak jo imamo sposojeno od naših vnukov.

(Italijanski pregovor)

ušesu prijetne radožive melodije z vložki odličnih solistov in seveda veličastne koračnice. Ob znanih Avsenikovih valčkih je verjetno marsikoga v dvorani zamikalo, da bi kar zaplesal. Člani orkestra, vsi akademsko izobraženi glasbeniki, so svoj program zaključili s himno Slovenske vojske Ponosni smo skladatelja Šalamuna.

Člani OZVVS Ormož Miran Fišer, Ivan Puklavec, Franc Puklavec in Stanko Jurkovič so v dvorani pripravili razstavo o TO Ormož in razstavo fotografij dogodkov iz vojne za Slovenijo 1991. leta. Ne morem končati brez vprašanja, ki se mi je porodilo ob spremljanju prireditve: Le kdo bi se moral postaviti na oder središke Sokolane, da bi bila dvorana polna, če jo poln oder vrhunskih glasbenikov napolni le malo čez polovico?

Anita Kosec

MED NAMI ŽIVIMO

GOLOBI MI POMENIJO VEČ KOT POL SLOVENIJE

Franca Črčka iz Obreža se boste spomnili kot nekdanjega mlinarja v središki mešalnici, pred tem je bil zaposlen v obratu Poljedelstvo. Sedaj je že 17 let v pokoju. Ima pa zanimiv hobi, s katerim se ukvarja že več kot petdeset let od svojega desetega leta. Gojenje malih pasemskih živali je prav poseben hobi, ki ga vsakdo morda ne razume, resnični ljubitelji pa so pripravljeni v to, da vzgojijo prav enkratni primerki živali, vložiti precej časa, truda in nenazadnje tudi denarja. Od vseh zvrsti gojenja malih pasemskih živali ima gojenje perutnine v Sloveniji najdaljšo in najbolj pestro zgodovino. Ta zgodovina ne sega samo na področje ljubiteljske gojitve, ampak predvsem na področje intenzivne reje: nekoč na kmečkih dvoriščih, danes pa na velikih farmskih rejah. Gojenje golobov, s čimer se ukvarja Franc Črček, je na področju gojenja pasemskih malih živali najmanj profitna, a najbolj športna zvrst, saj jih velika večina gojiteljev goji le zaradi veselja, za tekmovanja in razstave, nekateri zgolj za okras svojih dvorišč. Vedno temu ni bilo tako, saj so bili golobi včasih redni gostje velikih kmetij, na katerih so jih gojili tudi za pridelavo mesa. V naravi, na njivah, so opravljali koristne naloge. Namesto današnjih strupenih herbicidov so uničevali dosti plevela. Golobarstvo v Sloveniji nima take tradicije, kot npr. kuncereja ali reja perutnine, njegova zgodovina sega predvsem na severovzhodni del Slovenije, kjer so še danes posamezni golobarski centri, kot sta v Ptujju in v Ormožu. V tem delu naše države je ljubiteljsko golobarstvo tudi najbolj razvito. Tu je zastopanih največ pasem, na nekaterih društvenih razstavah lahko občudujemo celo prek 800 golobov.

Kako se spominjate začetkov, kaj vas je pripeljalo do tega, da ste se začeli ukvarjati z gojenjem golobov?

F. Črček: »Fantje smo se srečevali in smo drug drugemu dajali golobe. Skromni začetki so prerasli v pravo strast, ki se še ni polegla. Še danes gojim golobe. Nekaj imam tudi fazanov. Od golobov gojim rimljane, nojevce, kinge, angleške mondene, francoske košoje, holandske letalce, pismošose, nemške mini mondene in še nekaj drugih pasem. Med njimi naj omenim novo, letošnjo, pasmo vindete. Slednji so poleg slovenskega beloglavčka edina slovenska avtohtona pasma. Še posebej sem ponosen na kinga in pomaranca. King spada k pasmi majhnih golobov, je velik kot žogica, pa tudi okrogel mora biti; pomaranec pa mora imeti velike »noga-vičke« na nogah in golšo, ki se napihne. Trenutno imam približno 200 živali, pred kratkim pa sem jih okrog 100 že oddal. Golobov ne podarjam otrokom, razen če jih pridejo iskat skupaj s svojimi starši. Dam pa jih prijateljem.«

Franc Crcek z osvojenimi pokali in ...

... s svojimi pernatimi prijatelji

Poleg golobov gojite tudi fazane...

F. Črček: »Gojim afriške fazane rakano, ki so izjemno dragi, saj je potrebno za par odšteti kar 300 evrov. Gojim tudi diamantne, zlate, rdeče-zlate in srebrne fazane. Snaha pa goji tudi papige.«

Kakšna je primerna skrb za vaše živali, kako izgleda vaš delovni dan?

F. Črček: »Vsak dan od 9h do 12h preživim v golobnjaku. Potrebno je zamenjati vodo, dati svežo hrano, da ne zbolijo. Včasih se zgodi, da me pride žena vprašat, če nameravam priti na kosilo ali ne. Tako hitro mi mineva čas v golobnjaku. Žena je sicer tudi članica društva gojiteljev malih pasemskih živali Ormož, tako kot jaz, in me zato razume. Golobe je potrebno vsako pomlad cepiti, kar ne pomeni majhnega stroška. Potrebno je kupovati posebno vitaminsko hrano. Jedo pa še sončnice, koruzo, pšenico, proso, posebna krmila... Nikoli nisem izračunal, koliko me vse to stane, samo žena mi včasih reče, da pohranim golobom več, kot ona prašičem (smeh)... Če bi gledal na denar, ne bi nikoli gojil malih živali, vendar, veste, z nečim se moraš ukvarjati.«

Udeležujete se tudi razstav...

F. Črček: »Na minuli razstavi, ki jo je društvo malo po martinovem pripravilo v Ormožu, sem imel na razstavi 75 svojih golobov, lani kar 120. Udeležujem se tudi razstav v Hočah pri Mariboru, na Ptujju. Z razstav se redno vračam z mnogimi priznanji in pokali. Zelo rad grem, kamor koli me povabijo. Tako sem se lani udeležil razstave v Avstriji. Prav v Avstriji in Nemčiji nabavljam živali. Prihodnje leto januarja bomo šli po golobe v Srbijo. Posamezni golobi dosegajo ceno do 500 evrov. Ker je to velik finančni zalogaj, se odločamo, da ne kupu-

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

jemo najdražjih. Gojitelji si med seboj živali kar izmenjujemo, sicer bi bil to »predragi šport«. Golobi mi sicer pomenijo več kot pol Slovenije (smeh), povedano po domače: golobi me »držijo gor«! Podobno je kot pri ribičih, ki sedijo pri vodi, in sploh ni pomembno, če dobijo ribo ali ne, pomembno je, da so pri vodi in namakajo trnek.«

Imate kakšne posebne želje, si kaj še posebej močno želite?

F. Črček: »Pri teh letih nimam posebnih želja. Vse, kar si želim, je, da bi bile živali zdrave. V novem letu pa si želim tudi dober prirastek.«

Naj se vam želje uresničijo, hvala za pogovor.

Še nekaj zanimivosti o golobih za vse tiste, ki jih vzreja golobov posebno navdušuje:

Golobi imajo od vseh zvrsti pasemskih malih živali letno najmanj potomcev, saj povprečen golobji par vzgoji letno 4 do 5 gnezd z enim ali dvema mladičema, tako da je vzgoja živali, ki se v ocenah najbolj približajo predpisom standardov, dolgotrajen in naporen proces.

Po navedbah nekaterih avtorjev naj bi bil golob prva udomačena žival, katere zgodovina sega v mlajšo kameno dobo. V starodavnih civilizacijah in kulturah so golobi predstavljali božanstva. Golobi pismošne so v vojnah prenašali pomembna sporočila; še danes pa beli golob velja za ptico miru.

V Evropi so postali golobi znani po letu 1550, ko so začeli z intenzivnim opisovanjem in križanjem pasem. Vse pasme golobov in tudi - vsem dobro poznani - »mestni golobi« izvirajo iz skalnega goloba, ki še danes prosto živi v obmorskih krajih.

Med vsemi zvrstmi malih živali je ravno golobov največ različnih pasem, predvsem pa je značilna ogromna paleta različnih barv. Vse skupaj delimo na 10 skupin:

1. golobi, podobne oblike telesa kot pri navadnem domačem golobu (pismošne, rimljan, lahore, mondain...),
2. bradavičarji - povečane očesne in nosne bradavice, s povečanim kljunom (angleška badeta, španski indijanček...),
3. golobi kokošarji - po obliki podobni kokošim (maltežan, king, florentinec, modenec...),
4. golšarji - značilna je napihnjena golša (angleški, pomeranski, staronemški...),
5. barvasti golobi - lesketavih barv in z zapletenimi risbami (kalin, nürnbergski škranjec...),
6. bobnarji - gruljenje je podobno bobnanju (altenburški, nemški dvokapasti...),
7. strukturni golobi - drobne pasme, s svojevrstno oblikovanim perjem (pavji golob, lasuljar, staroholandski kapucin, kitajski golob - galebček...),
8. galebčki - zelo drobni, z lahkotnim igrivim letom in majhnim kljunom (orientalski, staroholandski, nemški galebčki...),
9. letalci - pasme golobov, z različnimi načini leta in akrobacij v zraku (nemška dolgokljuna sraka, muki golob, gdanski sokol, vrtivec...),
10. igrivi golobi - samci pri zapeljevanju samic pokajo s krili (ringschlagerji, talni akrobati...).

Slovenski golobarji si lastijo tudi največje uspehe na mednarodni sceni, saj je naslov Prvak Evrope leta 1998 osvojil Lazar Šordjan iz Kranjske Gore z golobi maltežani, uspeh pa je leta 2000 v Welsu v Avstriji ponovil Damjan Ošlovnik s pasmo staroholandski kapucin.

Leto se končuje, sreča srečo kuje, prejmete jo tudi vi, naj vas spremlja leto dni. Za sekundo naj ustavi se življenja tok, naj takrat bo polno toplih stiskov rok!

Želimo vam vesele božične praznike in veliko uspehov v prihajajočem letu!

SPOŠTOVANE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI,
ново leto se približuje s hitrimi koraki,
zato vas vabimo, da ga pričakate v družbi znancev in prijateljev

31. decembra 2010 na Trgu talcev,
kjer nas bo od 22. ure naprej zabaval ansambel »Koštruni«.
V novo leto bomo stopili ob ognjemetu in
nagovoru župana Jurija Borka.

Vljudno vabljeni!

Franc Škrjanec, Fotografije: dr. Emil Šterbenk

Moskva tour 2010 – 1. del

O ekipi

V Društvu starih vozil Središče ob Dravi smo se že od pomladi leta 2009 pričeli pripravljati na potovanje s starodobniki v rusko prestolnico. Kot vodja prvega tovrstnega projekta in odprave nasploh sem k sodelovanju povabil člane drugih klubov iz domala celotne Slovenije, saj toliko ekip ni mogoče organizirati v našem društvu, čeprav že šteje krepko prek sto članov. Izoblikovala se je skupina triindvajsetih zanesenjakov, z najmlajšo udeleženko, z mojo enajstletno hčerko Emilo. Na potovanje smo se odpravili z enajstimi vozili. Odpravi sem »poveljeval« iz renaulta 4, iz popularne »katrice«. Seveda se na pot nismo odpravili brez zastave 750, od manjših avtomobilov velja omeniti še trabanta in volkswagna 1303 S. Mercedesi so bili zastopani s štirimi primerki, in sicer 200 D, letnik 1965, pri nas znan kot repaš, njegov naslednik 200 D (model W 115) iz leta 1970, 230 E letnik 1982 (W 123) v kupejevski različici in 190 D iz leta 1985, ki je v tem letu s 25 leti starosti uradno stopil v »starodobniško srenjo«. Kolono sta sestavljala še citroen DS s konca sedemdesetih let in volkswagnov kombi druge generacije, tovarniško predelan v bivalnik, iz leta 1979. Najstarejše vozilo pa je bilo MG TD iz leta 1952. Po 6000 km prevožene poti ni bilo videti nič posebnega, se je pa izkazalo, da je za nami naporna preizkušnja vozil in udeležencev.

Organizacija in priprave

Organizacija je trajala skoraj leto in pol, saj je bilo potrebno odgovoriti na nešteto vprašanj, ki se pojavljajo v zvezi s takimi potovanji. Ker smo bili prvi, ki smo se na tovrstno pot s starodobniki odpravili v rusko prestolnico, je bilo še toliko težje. Po temeljitem načrtovanju poti, ki je vodila skozi Hrvaško, Madžarsko, Slovaško, Poljsko, Litvo, Latvijo do Rusije, v mesto Moskva. To pot do ruske meje je bilo potrebno prevoziti in proučiti vse potrebno, tudi informacije... da sploh dobiš občutek, kako bi naj potovanje potekalo. Morali smo predvideti okrog osemnajst postankov za dotakanje goriva, pripraviti rešitve v primeru okvare, nezgode, o splošni varnosti, o zdravstvenem varstvu, prehrani, nočitvah, postankih, garažiranju vozil, uskladiti različnost vozil, ljudi... pasti v sedmih različnih režimih prometa med novodobnimi vozili in še marsikaj. Moskva ima poleti skoraj dvajset milijonov prebivalcev in površino, malo manjšo od naše države, moskovska podzemna železnica prepelje do devet milijonov potnikov na dan! Lahko si predstavljate organizacijo potovanja s starodobniki v tako mesto! Skoraj nemogoče. Zatem pa smo pričeli urejati silno dokumentacijo ter vsa potrebna dovoljenja.

Brez ruske in slovenske diplomacije ter naših prijateljev v Moskvi bi bilo nemogoče, za kar se jim še enkrat vsem iskreno zahvaljujem.

Na startu

Pozno popoldne smo se srečali v Središču ob Dravi, kjer smo organizatorji z domačini pripravili sprejem z odličnim kulturnim programom. Med nastopajočimi so izstopale prelepe ruske narodne noše KUD-a KALINKA iz sosednje Hrvaške. Članice so Rusinje, ki

živijo v Međimurju. Ni manjkalo visokih gostov iz diplomacije. Prišli so: pomočnik ruskega vojaškega atašeja, podpolkovnik Evgeny Karphukov s soprogo, bivši konzul v Moskvi Franc Luknar s soprogo, Borislav Kazankin, ki je na sam start priletel iz Moskve, predsednik Oldtimer udruženja iz Srbije Antun Kujundžič ter še mnogi drugi. Ob devetih, ko je napočil čas odhoda, smo se počutili kot na »reliju Monte Carlo«. Starter je bil starosta jugoslovanskega avtomoto športa, večkratni evropski prvak Tibor Kovač, domačini ter ljudje iz raznih krajev pa so stali ob cesti vse do konca Središča in nam mahali v pozdrav.

Po nekaj kilometrih smo prispeli do hrvaške meje, kjer so nas malo čudno gledali, verjetno s pomislekom, da nam gotovo nekaj manjka... ter nam z nasmehom pokazali, češ vozite samo naprej.

Na hrvaško - madžarski meji je bila gneča, ker je bil čas dopustov, saj so se vzhodnjaki masovno vračali z morja, a smo se kljub temu

Start v Središču 30. 7. 2010

Nadaljevanje na naslednji strani

Obvestilo za vse srednješolce z območja Občine Središče ob Dravi

Občinska uprava Občine Središče ob Dravi sporoča, da bomo v januarju pričeli zbirati vloge za izplačilo enkratne denarne subvencije za prevoze.

Do subvencije so upravičeni dijaki srednjih šol, ki

- se redno šolajo (potrdilo šole),
- so slovenski državljani, s stalnim bivališčem v občini Središče ob Dravi.

Tiskovine za vloge bodo dostopne na spletni strani in v glavni pisarni občine.

Jelka Zidarič Trstenjak

Nadaljevanje s prejšnje strani

Poveljevanje iz katrce

skozenjo dokaj hitro prebili. Emil Šterbenk in sovoznik Dani Arčan sta za nakup vinjete zavila z avtoceste, ostale ekipe pa so se ustavile na odstavnem pasu tik za madžarsko mejo, ker drugega prostora ni. Če vinjete nimaš, te pa seveda kaznujejo. Potrebno je bilo peš prečkati avtocesto, s prometnim dovoljenjem vozila v roki, ker so naši »brihtni« sosedje postavili kiosk za nakup vinjet na nasprotni strani avtoceste. Madžarski policisti so seveda rjovel, grozili zaradi parkiranja vozil, ki jih je vseh skupaj bilo vsaj desetkrat preveč, a se nimaš kje ustaviti (Za te prve korake izven naših meja sem opozarjal, kako je mogoče tudi nemogoče, sta Dani in Emil to tudi resno vzela.). Do Slovaške je potem šlo brez posebnosti, če odštejemo, da sta se gospa in gospod Grom skozi deževno ter neurno noč prebijala z roadsterjem brez stranskih šip, tako da sta bila pošteno premočena in premražena. Proti jutru, ko se je zjasnilo, smo vožnjo nadaljevali, čeprav že krepko utrujeni, a vsaj malo bolj optimistični. Ampak ne za dolgo, saj je ekipa MG-ja pričela dobresedno plesati po avtocesti in bi bilo marsikomu jasno, da Peter za volanom drema.

Pred Petrom sta v trabantu vozila Slavko Krnjak in Drago Kumer in tudi njima je bilo kristalno jasno, da Peter tako rekoč »spi«. Ker ni bilo že lep čas nobene bencinske črpalke, je Slavko zapeljal z avtoceste na prvem izvozu, Peter pa mu je avtomatsko sledil. Na malo širšem delu ceste so ustavili. Ekipi trabanta in mercedesa sta Petra pošteno skregali, češ da je njegovo početje skrajno nevarno. Brez besed je stopil iz MG-ja, za njegov volan pa je prijel Dani, ki je edini takšnih dimenzij, da je lahko zlezal vanj.

»Emil, hvala, da ste me ustavili, res sem utrujen, noč pred odhodom smo še do dveh zjutraj pripravljali moj avto,« je rekel Peter, preden je sedel v mercedes in po nekaj metrih že trdno zaspal.

Po dobrih 550 prevoženih kilometrih smo pripeljali na madžarsko - slovaško mejo, kjer zapuščena impozantna zgradba še spominja na stare čase. Takoj po meji smo imeli točko za počitek, nakup slovaških vinjet, dotakanje goriva... Peter je »prišel toliko k sebi«, da je spet sedel v svoj avtomobil. Nekajkrat smo se ustavili in si ogledali zanimivo arhitekturo slovaških lesenih cerkev ter ostalih znamenitosti. Do prvega prenočišča v mestu Rzeszow na Poljskem smo se brez posebnosti pripeljali slabih dvajset ur po startu. Zadovoljiti smo se morali z rezervno lokacijo nočitve, ker je prva bila zavzeta zaradi gostije. In namesto da bi popadali po posteljah, smo šli raziskovat mesto. Naslednjega dne nas je čakala vožnja skozi celotno Poljsko v smeri Lublin, Bialystok, Augustow. Ker gre za tovornaško ruto, sem za potovanje namerno izbral nedeljo, zato smo se vozili dokaj lagodno, predvsem pa nikomur nismo bili v napoto. Ceste so dokaj v redu, če odštejemo gradbišča, konjske vprege, traktorje ter ostalo kmetijsko mehanizacijo in veliko cerkvenih procesij. Poljaki gradijo ceste res hitro.

Okvare vozil in izgubljena denarnica

Po manj kot tretjini dnevne poti smo doživeli prvo okvaro, saj so se MG-ju začele pregrevati zadnje zavore. V gozdu smo odpravili pglavitni vzrok: zavorne obloge. Ni šlo drugače, kakor da smo jih enostavno odstranili in zablindirali zavorni valj. Nekateri pa so se v tem času okrepili s kavico, ki sta jo zelo okusno pripravila Vida in Jože Čeh. Dnevna temperatura pa se je bližala 36 stopinjam.

Naslednji je bil na vrsti mercedes 190 D. Pred šobo četrtega valja je iz visokotlačne cevi začelo brizgati plinsko olje. Po par neuspešnih poskusih priročnega tesnenja se je taborniška rešitev izkazala za neuspešno, zato je pot nadaljeval s tremi valji. Proti večeru smo se pripeljali do severa Poljske v Augustov, ki je nekakšen poljski »Portorož«, leži pa ob dveh velikih jezerih. Imeli smo srečo na prvi lokaciji nočitve. Način gradnje je že povsem drugačen, predvsem podeželje, ki je prekrito z zelo lepimi in dobro ohranjenimi lesenimi hišami. In to je bil tudi prvi znak, da smo prihajali na Baltik. Zvečer smo bili enotnega mnenja o kmetijstvu. Na ogromnih kmetijskih površinah, z enormnim številom krav ob cesti brez pastirja, se še vedno šopirijo traktorji znamke Ursus, ki so že vsi vsaj dvakrat izpolnili pogoje za starodobnike.

»Piknik« s kavo

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Zjutraj je Emil ustavil voznika taksija pred našim hotelom, vprašal ga je za najbližjega mehanika. Oddaljen je bil vsaj 30 km. Najprej je možakar nekaj Emilu razlagal, potem mu je samo pokazal, naj mu sledi. Manj kot 2 km od hotela, je rekel Emil, da se mu je prikazala Marija, kar me ne preseneča, saj so Poljaki najvernejši narod v Evropi. Na dvorišču sta stala dva mercedesa, gospod Slawomir, lastnik delavnice, pa se je pripeljal s tretjim. Ko mu je razložil težavo, je v brezhibni nemščini dejal, kar je zelo, zelo redko, da Poljaki uporabljajo nemški jezik. »To pa res ni problem, če vozite mercedes, dobite rezervne dele na koncu sveta. Seveda imam rabljeno cev za četrti valj!«

Deset minut kasneje je motor mercedesa že zadovoljno predel z vsemi valji, voznik pa je tudi mnogo lažje zadihal. Potem je gospod Slawomir popravil še Gromovega MG-ja in za obe popravili skupaj zaračunal 25 EUR. Z novim elanom smo »odbrzeli« (povprečno okoli 60 km/h) proti Litvi. Zaradi slabih cest je tu in tam odpadel kakšen vijak. Nato sem dobil klic za pomoč posadke »hrošča«, ki je vozila za nami. »Franci, izgubil sem denarnico in vse dokumente - verjetno na bencinskem servisu,« je v eni sapi poročal Dušan. »Zaustavita se in počakajta!« Takoj sem klical Emila: »Dušan je na zadnjem bencinskem servisu izgubil denarnico in manjšo torbo. Ko je plačal račun, je oboje odložil na streho in odpeljal. Kje sta vidva?«

»Gotovo več kot 120 km dalje,« mi je odgovoril, »pravkar smo odpravili napakico na MG-ju, tako da bo Peter lahko nadaljeval, midva bova pa obrnila, kaj pa naj drugega!«

Na bencinski črpalki o izgubljeni denarnici in kompletnih dokumentih nihče ni ničesar vedel. Šla sta proti cesti preverit, če bi denarnico odneslo s strehe še pred križiščem. Nista imela sreče. »Emil, mislim, da ne bo nič,« je zaskrbljeno rekel Dani. Emil še ni imel namena vreči puške v koruzo in se je odločil, da bo šel ob robu ceste vsaj še pol kilometra. Hodil je ob desnem robu in videl, da mu Dani sledi. Nekaj metrov niže, ob jarku, tako da sta pregledovala več kot 5 m širok pas. Po 300 metrih se zaustavi. »Bog me je pogledal skozi veliko okno,« bi rekel moj oče. Pred sabo je zagledal črno denarnico z nedotaknjeno vsebino: potni list, vozniško dovoljenje, kreditne kartice, 200 EUR gotovine... Dani je že poklical Dušana, ki se mu je odvalil ogromen kamen od srca in tudi kakšna solza sreče se je pojavila v očeh. Če dokumentov ne bi našla, bi se moral nemudoma vrniti s sovoznikom v Slovenijo.

Bila sta več kot dobri dve uri za zadnjim vozilom v skupini, zato sta si lahko privoščila malo hitrejšo vožnjo. Ker v Litvi na veliko popravljajo ceste, imajo dokaj čudne omejitve. Nista ravno hitro napredovala. Kljub temu da smo tega dne imeli najkrajšo etapo, sta v Rezekne na koncu Latvije prispela šele ob 21:05. Seveda je Dušan z veseljem dal za pijačo. Ta večer smo si jo lahko brez skrbi privoščili, saj smo pot proti ruski meji načrtovali šele pozno popoldne naslednjega dne. Zaradi telefoniranja in koordinacije (akcija za izgubljenimi dokumenti) sem naletel na radar. Seveda sem bil prehitel za dobrih 37 km/h, vsaj tako je pokazala merilna naprava. Tako sem dobil plačilni nalog za 30 EUR, plačilo v desetih dneh, napisan ročno na samokopirni papir, ki sem ga v povratku potovanja hotel poravnati. Ampak zaradi neznosne vročine je vse napisano na nalogu zbledelo, tako da je dolg ostal neporavnan (upam, da ga bom poravnal naslednje leto!).

Počivališče na poti

Pošteno smo se naspali v gromozanskem hotelu v mestu Rezekne in si zjutraj privoščili obilen, pa tudi okusen hotelski zajtrk. Dopoldne sem imel intervju za latvijski časopis, ki smo ga ob povratku iz Moskve že lahko kupili ter ga seveda pripeljali domov. Nekateri so pa želeli čas izkoristiti za kopanje. Rečeno - (skoraj) storjeno! Pet možakarjev skupne teže krepko več kot 500 kg se je »zbasalo« v malega 190 D in se odpeljalo. Žal je bila voda v slabih 15 km oddaljenem jezeru precej umazana, tako da s kopanjem ni bilo nič. Na poti proti hotelu je zopet zadisalo po plinskem olju. Izkušena tovornjakarja Tomi in Renato sta šla vprašat policista, kje je najbližji mehanik, ki bi nam lahko pomagal. Ta čas sem preklinjal. In to ne čisto potihlo. Nazaj so se pripeljali s policijskim avtom in policist je pogledal motor ter začel telefonirati. Čez slabe pol ure se je pripeljal mehanik, s katerim so se sporazumeli, da je avto vozen in sledili so mu do njegove delavnice. Kot bi trenil je cevko modela W 115 prilagodil 190 D in nam s tem popravil tudi razpoložanje. Emil se mu je zahvalil in s težavo stlačil 10 EUR v njegov žep. Menil je, da smo popotniki v težavah in takšnim je treba pomagati.

»Emil, počakaj!« je zavpil Dani, »obrniva, naj ti proda še rezervno cevko, če bi nama še katera počila. Pravzaprav nama je rezerva garancija, da nama nobena več ne bo počila,« je nadaljeval s svojim nakladanjem.

Ker sta bila takoj nazaj, je mehanik Igor samo zabodeno gledal. S težavo sta mu dopovedala, kaj bi rada. Toda takoj, ko je doumel, jima je s širokim nasmehom dal še eno cevko. Ker ni hotel vzeti denarja, sta mu podarila kapo Mercedes klasik, klub Slovenija, v kateri je poziral pred vrati delavnice. Še vedno smo imeli dovolj časa, da smo se okopali na mestni plaži - v manjšem jezeru, skoraj v centru mesta.

Latvijsko - ruska meja

Prava epopeja se je začela popoldne. Ko smo se odpravili proti meji, je zajel baltske države in Rusijo pravi vročinski val. Tam smo našli vaško trgovino, ki je izgledala sicer čudno, ampak so na par kvadratnih metrih prodajali skoraj vse, kar človek potrebuje za spodobno življenje. Trgovko je zanimalo, kam potujemo, in ko ji je Dani rekel, da v Rusijo, je povedala: »Če boste imeli veliko srečo,

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

»Gasilska« pred latvijsko mejo

boste čez mejo v desetih urah.« Dobro razpoloženi smo menili, da se pač malo šali...

Na schengensko latvijsko mejo, natančneje mejni prehod Terehova, kjer smo naleteli na vsaj deset-kilometrsko kolono tovornjakov, smo prispeli ob 19:10. Seveda smo naredili nekaj skupnih fotografij, prej ko smo se podali na samo mejo. Optimistično smo prešteli, da je naš prvi avtomobil 56. v koloni, kjer so bili sami domačini (Latvijci), torej ne bo pretiranega čakanja. Po dobri dveh urah optimizma smo ugotovili, da se praktično nismo premaknili. Počutil sem se kot nekoč v vojski, ko smo pol dneva čakali, da se nam je potem tri minute nepopisno mudilo. Jani se je iz samega dolgega časa domislil nagradne igre oziroma stave. Dogovorili smo se, da vsaka posadka vplača po 5 EUR in napove, kdaj (po ruskem času) bo zadnje vozilo prečkalo mejo. Zmagovalna ekipa pobere 10 EUR, s preostalimi petinštiridesetimi pa plača pijačo za vse udeležence. Najkrajši čas sta napovedala Boža in Silvan.

Pol ure pred polnočjo se je dvignil preplah: potrebno je bilo izpolniti formularje za latvijsko carino, skoraj vse v cirilici. K sreči Julija Škrjanec obvlada ruščino, tako da nam je vsem izpolnila kartone, za prepisovanje števil iz prometnih dovoljenj pa smo organizirali pravi tekoči trak in motorni pokrov Janijevega mercedesa spremenili v pisalno mizo. Največji problem nam je bila razsvetljava, tako da smo koristili vse žepne svetilke ter ostale pripomočke, ki smo jih imeli s seboj.

Strašanski problem pa so sanitarni prostori, saj je postavljen en »diksi« na kakih 10 km dolge čakalne vrste pred latvijsko mejo, ki jo povzročajo Latvijci s »švercom« goriva iz Rusije. Cariniki so spustili po pet vozil v nekakšen strogo varovan prostor na obdelavo in v

Popravilo MG-ja

trenutku so njihova mesta zavzeli njihovi kameradi, ki so zdušno čakali po okoliških gozdovih. Po končnem prihodu do meje se je pričelo odpiranje pokrovov prtljažnikov in motorjev, kazali smo dokumente, prtljago osebne stvari..., imeli smo občutek, da je izhod s schengenskega področja zelo, zelo zahteven postopek. Skoraj bi že uspeli, a je latvijski carinik ugotovil, da Tomiju manjka eden izmed dokumentov (slov. vozniško dovoljenje). Ampak na veliko srečo je na zadnji polici njegovega mercedesa pravi muzej, modelčki starodobnikov, star jugoslovanski denar in nekaj Titovih slik. Cariniku je bila ena izmed slednjih tako všeč, da je v zameno zanjo zatisnil eno oko. Pa naj še kdo reče, da Tito ni bil možakar, še trideset let po smrti spravi človeka čez latvijsko mejo! V »silnem« tempu smo ob pol enih zjutraj prestopili latvijsko mejo. Potem smo čakali dobesedno v nekem zelo varovanem »boksu«. Nekateri so celo malo predremali. Ta dogodek s Tomijem je precej popestril monotono prestopanje z noge na nogo, potem pa smo spet čakali... in spet je trajalo, trajalo, da smo prišli do Rusije.

Na ruski meji je procedura bila - proti našemu pričakovanju - dosti bolj hitra kot pri Latvijcih, čeprav so nam ruske carinice delovale zelo ostro, avtoritativno, če vzamemo, da je za prestop meje potrebna viza, migracijski karton, carinska deklaracija, potrdilo o bivanju in še kup raznih dokumentov, potem pa še naši avtomobili... Prvi sem pripeljal, se zaustavil, priropotal je Slavko s trabantom na vozni trak zraven katrce. Ruska policajka se je gromozansko zasmejala, tako da smo se vsi takoj malo sprostiti. Ruski carinik je vprašal, če smo se vsi prebili do meje ter zelo vljudno prosil Julijo za pomoč pri prevajanju ter izpolnjevanju dokumentov, tako da

Pisalna miza na meji

smo imeli občutek, da imamo s seboj svojega carinika, ker je bila ves čas našega prehoda dobesedno v službi ruske carine iz enega voznega traku na drugega. Na koncu je podarila vsem ruskim mejnim organom naša priložnostna darila in majice MOSKVA-TOUR. Zataknilo se je le pri posadki MG-ja, ker je vozilo bilo uvoženo iz Amerike, registrirano en dan pred odhodom iz Slovenije, in so to bila verjetno prevelika naključja. Ali pa je bilo kaj drugega posredi. Ruski cariniki so kategorično zavrnili ekipi MG-ja vstop v Rusijo. No, Julija je spet pokazala svoje diplomatske sposobnosti. Na osnovi diplomatske note ruskega zunanjega ministrstva, ki smo jo imeli s

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

seboj in z osebno garancijo (morala je tudi lastnoročno podpisati) je posadka MG-a kot naše zadnje vozilo ob 5:58 zapeljalo v Rusijo. Vsi ti dogodki so pa pomagali posadki Emil in Dani, da sta zmagala na stavi, Dani je namreč samo za dve minuti zgrešil s svojo napovedjo.

Čakalo nas je še 700 km do Moskve, do hotela Moskvič, kjer nas je zagotovo čakalo prenočišče. Kljub neprespani noči smo se zopet odpravili proti našemu cilju. Odvlekli, saj več kot 80 km/h nikoli nismo vozili. Jutranje sonce nas je hitro zvililo, tako da so nekatere posadke zamenjale voznike do prve črpalke, kjer smo se ponovno zbrali. Tomi je bil že resno utrujen, ker volana ni in ni hotel prepustiti Renatu, vzroka za to početje še sedaj ne vemo. Od tam smo nadaljevali vožnjo po cesti M9 proti Moskvi. Čeprav je pot vodila v smeri proti vzhodu, nas je navigacija obrnila proti jugu. Naknadno smo zvedeli, da je na tem območju moten signal za GPS ter telefon. Po nekaj sto metrih smo ugotovili, da to ne bo v redu in obrnili. Vrnili smo se na devetko in nadaljevali proti Moskvi. Tomi in Renato sta startala za nami in prevozila 200 km več, ker sta verjela navigaciji, ne pa navodilom, ki so jih bili deležni na naših skupnih sestankih. Po slabih 300 km smo se ustavili ob samotnem ter kristalno čistem jezeru in si privoščili oddih s kopanjem ter dremanjem ob avtomobilih, ki so zaenkrat kazali dobro. Popotniki pa smo bili že pošteno utrujeni, ker so naša vozila, vročina in neprespana noč naredili svoje. Po dveh urah počitka smo spet sedli v vozila in nadaljevali pot. Kakovost ceste se je slabšala z vsakim kilometrom, vedno bolj smo morali biti pazljivi. Dani je ob postanku dejal: »Veste kaj, tale cesta je »crash« test za podvozje, če naši starčki tole torturo preživijo, nam bodo še dolgo služili!« Zaradi katastrofalnih vročin, ki so ta čas zajele Rusijo, se je cesta dobesedno talila pod vozili. Kolesnice so bile tako globoke, da si imel občutek, da voziš po železniški progi. Tu sem tudi sam imel veliko srečo, saj je katrca v kolesnicah zelo slabo vodljiva in jo je dobesedno zabrisalo na nasprotni vozni pas. Za las sem ušel nasproti vozečemu terencu. Vse to sta nemo, brez moči in z velikim strahom opazovala Jani in Avrelija iz mercedesa, ki sta vozila za menoj.

Vleka po avtocesti in okvare

Kljub slabim pogojem in neznosni vročini je bil naš cilj vedno bliže. Približno 250 km pred Moskvo smo prvič opazili dim in ogromno

Osvežitev v ruskem jezeru

Tudi fičko je potreboval pomoč

gasilskih vozil v pripravljenosti. Gasilske cisterne pa so polivale z vodo vsako stran prometnice. In tudi cesta je bila krepko boljša kot prej (kot pri nas - so zelo dobre prometnice in tudi slabe, odvisno, kaj želiš videti). Sledil je postanek v Rževu, približno 300 km do cilja, kjer bi še zadnjič dotočili gorivo pred našo zadnjo točko, ki je bila streljaj oddaljena od Moskve. Zraven mene se zaustavi Silvano s fičkom, imenovanim »brzič« - popolnoma upravičeno, saj razvija hitrost do 170 km/h. Pri zaustavljanju na bencinski črpalci mu je odpovedala pletenica sklopke, ki je znake popuščanja kazala že prej v Latviji. Na srečo je imel Ivan v kombiju pletenico za VW kombi. Tako so ekipe hrošča, žabe in kombija dvignile malčka na bok, predelale pletenico v delavnici na prostem ter uspešno odpravile napako. Nato se je tudi MG malo »naveličal« te vročine in se zaustavil. Vozilo ni dobivalo goriva, čeprav ga je dotočil pred dobre pol ure. Preveril sem bencinsko črpalco, ki je bila na veliko zadovoljstvo vseh dobra (črpalca je električna in bi to pomenilo dobesedno konec vožnje za MG-ja). No, potem pa nima olja v karburatorju, olje da mu je dobesedno izhlapelo zaradi nenormalnih pogojev, sem zamrmrljal, saj sem tudi že sam bil krepko utrujen. Čudno so me pogledali, ampak diagnoza je bila pravilna. Deset kapljic motornega olja v vsak karburator, zavil sem dva vijaka, komanda »Peter štartaj« in MG je zaživel. Nato sem jim nakratko obrazložil tehnologijo karburatorjev MG-ja, malo skregal Petra, da ni kontroliral olja, kar sem mu posebno naročil pred samim potovanjem. Saj bi tako lahko uničil bencinsko črpalco, ker se je vrtela na suho. Po uspešni operaciji smo z veseljem nadaljevali vožnjo, čeprav že vidno utrujeni. Ampak vse, kar je lepo, zelo kratko traja. Malo po tem se je ustavil trabant. Kot bi trenil je Slavko odmontiral zračne kanale in vse drugo, kar je nad motorjem in okoli njega. Za začetek smo menjali svečke, preverili vžig, pa se zopet ni nič zgodilo. Potem smo ugotavljali, ali bencin sploh pride v izgorevalni prostor. Ko smo ga nalili neposredno v uplinjač, je dvovaljni motorček znova zabrnul, nato se je ustavil. In tako dalje. Nihče ne ve zakaj, ampak nazadnje je vžgal. Hitro smo privili vse dele in pospravili orodje. »Emil, ti imaš priklon in najnovejši avto, daj, vozi s Slavkom in ga potegni do Moskve, če bo potrebno, ker se dobesedno bojim, da so pogoji pretežki za traja,« sem naročil ekipi mercedesa, preden smo odpeljali. Skoraj 100 km smo se vozili brez težav, nato pa je trabi spet obstal.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Koliko še?

»Nič več mi ni jasno, tako enakomerno je brnel, ampak ko sem pospešil nad 80 km/h, se je zgodba ponovila. Kar naenkrat mu je pošla sapa in ne zgane se več,« je bil nesrečen Slavko. »Daj, prinesi, prosim, vlečno vrv, če bomo zdajle spet popravljali, do noči ne bomo v Moskvi!« mu je naročil Emil, ki je bil že malo utrujen. Pa tudi občutek, ki te spreleti ob pomisli, kako daleč si od doma, odvisen pa le dobesedno od stare »škripe«, ni nič prijeten.

Ceste so bile različnih kakovosti...

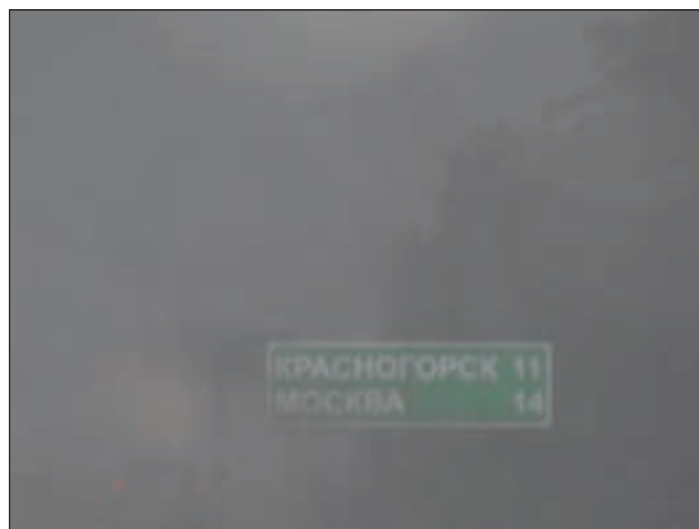
Visoke temperature so topile asfalt

Slavko je iz prtljažnika potegnil povezovalni trak (mi mu pravimo kar gurtna), ki bi s svojo debelino bil še najprimernejši za dviganje rolet. Dolg tudi ni bil več kot 3 m. Z Danijem sta se samo spogledala. »Veš kaj Slavc, glede na dolžino tvoje gurtne, predlagam, da sede za volan mojega avta Dani, jaz pa bom vozil trabija, tako da se bom jezil nase, če si razbijem odbijač ali kaj več. Z Danijem se že dolgo poznavata in tudi šlepala sva že,« sem v enem dihu povedal, tako da je Slavko le skomignil z rameni in brez besed skupaj s »fotrom« (tako smo klicali starejšega Kumra) sedel v mercedes.

Do črpalke pred Moskvo še na avtocesti M9, kjer naj bi se dobili z našimi prijatelji iz Rusije, smo bili oddaljeni še natanko 72 km. Z Danijem sta se dogovorila, da bosta vozila 70 km/h, kar je zelo hitro glede na vsega 3 m dolg trak in na zavorno moč trabija. Po drugi strani pa je počasnejša vožnja nevarna zaradi izredno živahnega gostega prometa. Moram reči, da jim je šlo zelo dobro od rok in nog. Število pasov na avtocesti se je z bližino Moskve povečevalo, prav tako hitrosti vozil. Tu in tam so jih prehiteli celo po odstavnem pasu, z vsaj dvakrat večjo hitrostjo od njihove. Dvakrat sta strgala trak in si zaradi tega bila vsakič po 20 cm bliže. Ko sta pripeljala do črpalke, hvala bogu v enem kosu in brez praske, sta še tretjič odtrgala trak. Takrat smo trabija z našimi prijatelji, ki so nas tu čakali, potisnili na parkirni prostor.

Tako smo na zadnjo črpalco, še na M9, ki je bila v popolnem dimu in smogu, pripeljali vsi brez zamude. Prometni znak mesto Moskva je bil oddaljen samo nekaj metrov od našega voznega pasa, a skoraj nevidljiv.

(nadaljevanje v naslednji Sredici)

Skoraj bi jo prezrli

Za dogodek, ki je dvignil ogromno medijskega prahu ter razvil središko zastavo na Rdečem trgu, je bilo potrebno leto in pol organizacijskega dela. Na prvo tovrstno uspešno odpravo starodobnikov iz ene izmed evropskih držav v Rusijo in nazaj smo se odpravili 30. julija letos. Start v Središču z visokimi gosti je bil nepozaben, svečan, dobesedno enkraten, in to zaradi vas vseh, ki ste nas prišli pozdravit v ogromnem številu ter nam s stiski rok zaželeli srečno pot ali pomahali v pozdrav ob glavni cesti vse do Trnave. ISKRENA HVALA!

Romana Suhodolčan

Martinova sobota

Leto je ponovno naokrog. Trgatev je opravljena, mošt se je na martinovo spremenil v vino. Tudi letos je Turistično društvo Središče ob Dravi pripravilo v soboto, 13. novembra, praznovanje Martina pred Sokolano.

Članice TD smo pridno napekle pecivo, potice in kruh. V soboto smo prišle že zgodaj zjutraj, da smo vse pripravile za čim lepše praznovanje tega prijetnega praznika v našem kraju. Potrebno je bilo pogostiti naše goste, tudi vas, drage občanke in občani, ki ste se udeležili praznovanja.

Tistim, ki vas ni bilo, je lahko žal, kajti Martin nam je letos postregel tudi z lepim vremenom, gostje z odličnim programom, me članice TD z domačim prigrizkom in dobro voljo. Praznovanje se je začelo ob 9h s pozdravnim nagovorom naše predsednice Dragice Florjanič in pozdravnimi besedami župana Jurija Borka. Kulturni program se je začel z nastopom mladih harmonikarjev iz Bele krajine. Martinovo soboto so z nami preživeli tudi člani pevskega društva Zrelo klasje, dve folklorni skupini iz Podgrada, srbska folklorna skupina iz Osečine ter člani kulturnih društev iz Vitomarcev, Bukovcev in Dobrave. Slednji so na šaljiv način prikazali krst mošta. S svojo ponudbo so središko martinovo zaznamovali še učenci domače osnovne šole, bar Akord in slaščičarna pri Rupertu.

Smeha, glasbe, plesa in veselja je bilo na pretek. Še enkrat bi želela pohvaliti vse naše člane in članice TD, ki so z dobro voljo in s svojim delom pripomogli k praznovanju tega lepega praznika. Pohvalo si zasluži tudi naša predsednica Dragica Florjanič, ki vsako leto prevzame breme organizacije prireditve.

Vsem občanom in občankam naše občine in obiskovalcem od drugod že danes iskreno povabilo na martinovanje 2011, kajti to praznovanje pripravljamo prav za vas.

Se srečamo ponovno prihodnje leto!

Maruša Peterca

Plesali smo v Makedoniji

V petek, 17. septembra, smo se učenci OŠ Središče ob Dravi in OŠ Ormož v poznih popoldanskih urah odpravili na pot proti Makedoniji. Spremljali sta nas dve učiteljici iz Ormoža, Marijana Meško in Marija Cvetko ter Otilija Kolarič. Dva šoferja in nas je čakala zelo dolga ter naporna vožnja, a se s tem nismo obremenjevali. Ko se je stemnilo, smo si ogledali film. Kmalu pa smo vsi postali utrujeni, zato smo se namestili po sedežih, po tleh in med sedeži. Kljub neudobni namestitvi nas je spanec kaj kmalu premagal. Ko smo prispeli do srbske meje, smo se za kratek čas ustavili in nato nadaljevali pot. Začelo se je daniti. Nato smo prispeli do meje z Makedonijo. Vsi smo bili veseli, saj smo se bližali cilju, a hkrati smo bili malo vznemirjeni, saj nismo vedeli, kaj vse nas čaka. Ko smo prispeli v Vinico, smo najprej odšli v šolo, kjer so nas lepo sprejeli in nam predstavili naše gostitelje, h katerim smo kasneje tudi odšli. Moja gostiteljica je bila 15-letna Emiliya. Njena družina me je prijazno sprejela v njihovem čudovitem domu, kjer sem prebivala naslednjih šest dni. Hkrati pa sva z gostiteljico ugotovili, da imava podobne interese, zato sem se v njeni družbi počutila še bolje.

Bilo je zanimivo, saj smo se srečali s plesalci iz Makedonije, Turčije, Romunije, Srbije, iz BiH, Bolgarije in z veliko drugimi. Vsak dan smo nastopali, potem pa smo šli na krajše izlete ter ogleda. Ogledali smo si Berovo jezero, samostan sv. Gavrila Lesnovskega, muzej v Vinici... Obiskali smo tudi disko, kjer smo se spoprijateljili s plesalci iz ostalih držav. Med prostim časom smo se družili v parku ali pa smo si privoščili sladoled ali pico. Zadnji dan smo kupili nekaj spominkov za domače, spakirali za domov, še zadnjič nastopili, nekateri pa smo se morali posloviti od gostiteljev predčasno, saj nas niso mogli spremljati na zadnjo večerjo. Ko smo se najedli, smo še malo zaplesali. Potem so razdelili priznanja vsem skupinam, mentorjem, plesalcem in muzikantom.

Bližal se je čas za naš odhod. S solzami v očeh smo se poslovili, se objeli in jih povabili v Slovenijo. Stopili smo na avtobus, se solzni še zadnjič ozrli za njimi in si pomahali v slovo.

Makedonija mi bo ostala v zelo, zelo lepem spominu, saj sem spoznala veliko novih prijateljev, s katerimi ohranjam stike prek spleta. Zelo smo se povezali tudi z ormoškimi učenci in učiteljicama. Še naprej bom obiskovala folkloro in upam, da bomo morda tudi prihodnje leto ponovno zastopali Slovenijo v kaki tuji državi.

Še nekaj vtisov mojih sošolcev:

Spali smo pri družinah, zato me je bilo sprva zelo strah. Ampak ko smo se malo bolj spoznali, je že bilo bolje. Nastope smo imeli vsak dan v drugem kraju. Imeli smo veliko prostega časa in takrat so nam naši gostitelji razkazali Vinico. Zadnji dan je bilo zelo naporno, ker smo najprej nastopali, bili na poslovljni večerji in potem smo se morali še 16 ur voziti domov. (Adriana Kocjan)

V Makedoniji mi je bilo lepo. Z gostiteljen Draganom sva hodila v disko in v restavracije, kjer sem jedel marsikaj. Imeli so veliko hišo na vrhu hriba, od koder se je videlo daleč v Vinico. Pot je bila zelo naporna, ker je Makedonija tako zelo daleč. Na nastopih je bilo zelo zabavno. (Andraž Cverlin)

Ko smo izvedeli, da gremo plesat v Makedonijo, sem bila zelo vesela. Družine so nas lepo sprejele. Doma sem bila pri de-

klici Simoni. Vsak večer smo hodili plesat v različne kraje, podnevi pa smo se družili in se sprehajali po Vinici. Spoznala sem veliko novih prijateljev, tudi iz drugih držav. Ko smo odhajali domov, sem bila zelo žalostna, saj se mogoče ne bomo več nikoli videli. Če bomo povabljeni še na kakšen festival v tujo državo, se ga bom z veseljem udeležila. (Anja Bogdan)

Ko smo prišli v Makedonijo, nam sprva ni bilo všeč, a ko smo se navadili, je bilo super. Ob večerih smo hodili plesat, dopoldneve in popoldneve pa smo se veliko družili. (Blaž Potočnik)

Bivali smo v Vinici. Dodelili so nas k družinam. Pri »moji« družini sem bil sam. V prostem času smo se družili s prijatelji. Radi smo se zadrževali v parku. Bilo je lepo. (Denis Kocjan)

Zame je bila to velika preizkušnja. Sprva sem imel hudo domotožje, potem pa je postalo zelo zanimivo. Tamkajšnji ljudje so zelo prijazni in gostoljubni. (Domen Rotar)

Ko smo se spoznali z makedonskimi učenci, je bilo takoj bolje. Bilo je zelo vroče. Skoraj vsak dan smo plesali in se imeli zelo dobro. Vsi smo se kar navezali na svoje gostitelje, zato je bil zadnji dan zelo žalosten. (Jana Škorjanec)

V Makedoniji mi je bilo zelo lepo. Najbolj mi je bilo všeč, da smo imeli disko in smo lahko plesali. Ni pa mi bila všeč hrana, saj sem jedla čevapčiče, ki so bili kot guma. Na

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

dan odhoda so nekateri hoteli še ostati, a jaz sem vseeno komaj čakala, da pridem domov. (Jasmina Puklavec)

Pot v Makedonijo je bila zelo zanimiva. Pot nazaj pa še bolj. Tam smo bivali pri svojih vrstnikih. Bilo je super. Zamerilo pa se mi je edino to, da sva z Mihom bivala 10 km vstran od ostalih. Spletle so se tudi lju-bezenske vezi. Če bi imel priložnost, bi brez pomislekov šel še enkrat tja. (Miha Dogša)

V Makedoniji je bilo lepo. Spoznali smo veliko novih prijateljev. Všeč mi je bil njihov zajtrk. (Miha Janžekovič)

V Makedoniji mi je bilo zelo všeč, četudi sem se sprva bala, kakega gostitelja bom imela. Pa sem dobila zelo prijazno gostiteljico Emo. Njeni domači so me lepo sprejeli. Nastopali smo v različnih krajih. Ko smo odhajali, smo se težko poslovili od svojih gostiteljev. Jaz sem s svojo gostiteljico ohranila stike prek interneta. (Tina Janžekovič)

Nastopali smo ob večerih, vsak dan v drugem mestu. Imeli smo se lepo, spoznali smo veliko prijateljev. (Valerija Novak)

Pa še vtisi ormoških prijateljev:

17. septembra smo se odpravili v Makedonijo. Po dolgih urah vožnje smo le prispeli. Odšli smo h gostiteljskim družinam in se razpakirali. Vsak dan smo hodili na izlete in nastopali. Moja gostiteljica je bila 8-letna Sara, ki mi je razkazala vse dele mesta Vinica. Veselili smo se odhoda domov, vendar so nam ob slovesu od naših gostiteljev lile krokodilje solze. (Jana Vizjak)

V večernih urah smo se odpravili na pot, vožnja je bila naporna, vendar smo zdržali. Večino dni smo nastopali na paradah. Najbolj mi je bilo všeč, ko smo se zvečer z gostitelji pogovarjali in zabavali. Z nami so bili zelo prijazni. V lepem spominu mi je ostal tudi disko. Glasba je bila moderne zvrsti. Makedonija mi bo ostala v prijetnem spominu po prijaznih ljudeh, kot je bila moja gostiteljica. (Janja Zadavec)

Ko smo odšli k svojim gostiteljem, so nam pokazali svoj dom in se pripravili na prvi nastop. Vsak dan smo pri njih imeli zajtrk, kosilo in večerjo. Ob večerih smo »šli ven« s prijatelji. Zjutraj smo se odpravili na sprehod. Moji gostiteljici je bilo ime Ivona. Bila je zelo zabavna in prijazna. Zadnji dan smo imeli skupno večerjo v hotelu, se zabavali, se poslovili ter nato odšli domov. Imeli smo se zelo lepo. (Sabina Lazar)

V nedeljo mi je gostiteljica pokazala star grad v Vinici. V muzeju smo videli ikone, ki so bile najdene samo v tem mestu. Pri gradu smo se srečali z Melito, Juretom in Marcelom. Tega dne smo šli tudi v disko. Tam je bilo zelo zabavno. Spoznali smo veliko novih ljudi in si pridobili prijatelje. Ob večerih pa smo odšli tudi na pico. V Makedoniji je bilo zelo zabavno. (Ana Žuran)

Ko smo prispeli na cilj, so nas pričakali gostitelji. Jaz sem bivala pri dekletu, ki je stara 17 let. Ima sestro, ki je stara 14 let. Njuni imeni sta Despina in Maria. Obiskali smo muzej, samostan in osnovno šolo. Imeli smo nastope v treh različnih mestih. S svojo sostanovalko sem bila zelo zadovoljna. V ponedeljek smo odšli v disko. V sredo smo se odpravili na pot, domov smo se vrnili v četrtek. Težko smo se poslovili, a vseeno se bomo še pogovarjali prek interneta. (Sandra Škrinjar)

Spoznali smo nove vrstnike in med seboj postali dobri prijatelji. Z njimi smo hodili na sprehode v park in po trgovinah. Z Ano in

Sandro smo preživele večino časa skupaj. V ponedeljek smo šli v disko, kjer je bilo super, saj je bila dobra glasba. Nekateri smo se v petih dnevih zelo spoprijateljili. Najboljše je bilo, ko smo imeli prosto. V teh petih dnevih smo videli različne plesne iz tujih držav. Ugotovili smo, da imamo zelo različno glasbo in ples. Ti dnevi so bili res super. (Dijana Kolarič)

V Makedoniji mi je bilo lepo. Šli smo si ogledat ruševine gradu. Bili smo tudi v disku, kjer je bilo najbolje. Našel sem si punco in imel veliko oboževalk. Šli smo na ogled jezera, doma pri gostiteljih pa smo igrali šah. Žalosten sem bil, ko smo odšli domov. (Marcel Sedlak)

Moja gostiteljica je bila super, šli sva tudi na pico. Vedno so bili pozorni. Skupaj smo hodili v park. Lepo je bilo, ko smo se vrnili domov. (Melita Lukman)

Spoznali smo nove prijatelje. Spoznali smo del Makedonije in kako plešejo v drugih državah. Velikokrat smo šli v park in se imeli zelo lepo. V ponedeljek smo šli v disko in veliko plesali. Gostitelji, pri katerih smo bivali, so bili zelo v redu in so se veliko družili z nami. (Ana Pintarič)

Prišli smo v Vinico, kjer smo se že veselili, kako bo. Odšli smo v učilnico, kjer so nas že čakali naši spremljevalci. Ko smo dobili spremljevalce, smo se že spraševali, v kakšnih stanovanjih bomo stanovali. Jaz sem živel pri bogatejši družini, ki ima dve podjetji v Vinici. Imeli smo zelo lepe sobe in zelo dobro smo jedli. Vsak dan pa smo tudi odšli v park, kjer smo spoznali veliko lepih deklet. Ta izlet v Makedonijo mi je bil najboljši do sedaj, spominjal se ga bom še zelo dolgo. (David Lukner)

Spoznali smo nove ljudi in se z njimi spoprijateljili. Z Ano Žuran sva opazili mladega Slovaka visoke postave, ki nama je bil zelo všeč. Naslednji dan sva ga vprašali po imenu in izvedeli njegov Facebook naslov. Najbolj mi je bilo všeč, ko smo šli v disko, saj je bila zelo dobra glasba. Nekateri prijatelji so se tako navezali na svoje gostitelje, da so na koncu tudi jokali. Na začetku so nam povedali, da naj ne pričakujemo nekega razkošnega stanovanja in življenja. A se je izkazalo, da imajo v Makedoniji zelo urejene hiše in stanovanja. Ko smo bili prosti, smo hodili v park. Vožnja je bila naporna, ampak se je izplačalo. Upam, da gremo tudi naslednje leto v neko državo, četudi ne bomo več v osnovni šoli. (Nastja Prapotnik)

Ko smo prispeli v Makedonijo, smo bili zelo utrujeni. Ob večerih smo imeli koncerte. Tretji dan smo šli na izlet, zvečer pa v disko. (Jure Novak)

V Makedoniji je bilo zelo lepo. Nastopi so bili zabavni, saj smo plesali tudi na drugo glasbo. Ogledali smo si samostan, muzej in jezero. Najbolje je bilo, ko smo šli v disko. Z našimi gostitelji smo se zelo dobro razumeli, saj so nas vedno nekam peljali in nam kaj pokazali. Na koncu sploh nisem hotel iti domov, saj smo bili zelo popularni. Spoznali smo veliko novih prijateljev, še posebej punc. (Matjaž Plavec)

Ko smo prišli v Makedonijo, so nas razdelili po domovih. Imeli smo veliko nastopov. Bili smo tudi v muzeju. To potovanje mi bo ostalo v lepem spominu. (Tadej Sušnik)

Bilo mi je zelo lepo. Spoznali smo veliko novih plesov in običajev tujih držav. Spoznali smo veliko prijateljev in prijateljic, odšli smo tudi v disko. (Tilen Pavlovič)

Danica Žerjav

Srečanje ljudskih pevcev in godcev v Obrežu

Bom začela s stavkom, ki sem ga napisala v prejšnji Sredici: »V vsakem kraju domačini lahko naredijo čudovito urico kulturnega programa, samo strniti je treba glave in vrste.« Kmalu se je izkazalo, da ta trditev drži. Šestega novembra smo obreški ljudski pevci strnili vrste in pripravili prijeten večer z ljudskimi pevci in godci.

Povabili smo sedem pevskih in dve godčevski skupini. Zapeli so pevci iz Podlehnik, Osluševcev, Svetega Tomaža, s Koga, iz Ormoža, s Hajdine, iz Slovenske Bistrice in domači obreški. Godci pa so prišli iz Ljutomera in Podgorcev.

V uri in pol smo slišali kar šestnajst pesmi, ki so jih nekoč peli naši predniki. Vse to pa so »začinili« tamburaši in godci s posebnim starim zvenom, ki ga starejši poznamo z nekdanjih gostij ali drugih podobnih priložnosti, ki jih nekoč ni manjkalo.

Prireditve je povezovala naša domačinka, učiteljica Zdenka. Skozi program je spletila čudovit šopek besed, resnih, pa tudi šegavih. Hvaležni smo ji. Naslednje leto, na petem srečanju, želimo, da bo spet z nami.

Ob koncu prireditve, ko je program izzvenel, pa smo vse nastopajoče in obiskovalce povabili na prijetno druženje ob prigrizku in kapljici rujnega. Vse pevke in prijatelji takšnih druženj smo se potrudili, da smo spekli tudi nekaj sladkega. Takšna druženja so običajno lepa in bogata nepozabnih doživetij. Muzikanti vedno raztegnejo meh in pobrenkajo po strunah, pevci pa znamo, po tisti dobri stari navadi, narediti krog in veselo zapeti.

Kulturno društvo Obrež je bilo registrirano v letu 1974. Ne boste verjeli, kar nekaj naših pevk v skupini poje že od vsega začetka. Pa saj se je nekoč mnogo več pelo. Ljudi ni bilo sram kmečkih opravil in ni manjkalo veselja, ki je sledilo na koncu družnega dela.

Ohranjamo dediščino prednikov. Vi, mladi, pa prisluhnite vabilu in pridite na taka srečanja. Ko boste starejši, boste prav gotovo iskali svoje korenine.

Na koncu še hvala Metki in donatorjem.

Samo Žerjav

Grablensko kožuhaje

»O tem, da se dogodek naslednje leto ne bi ponovil in tudi nadgradil ter s tem postal tradicionalen, po besedah organizatorja, ni nobene bojazni.«

Takole beremo v zaključku članka v Sredici o »kožuhaji« na domačiji Verhovčak (Žerjav) na Grabah lanskega oktobra. Res je, organizatorji so obljubo (saj niso politiki) držali. Aktiv kmečkih žena Središče ob Dravi, delujoč v okviru Aktiva kmečkih žena Ormož, je tudi letos na kar lep oktobrski popoldan poskrbel, da so se vsi, ki so pomagali trgati, kožuhati, ali pa samo jesti, piti in kakšno hudomušno ušpičiti, imeli lepo. Letos se je sicer nekoliko manj pelo, se je pa toliko več igralo. O triu Lipa boste zagotovo še slišali, fantje so namreč nastopali kar dvakrat tistega dne. Meh je raztegnila tudi sosedka Maja.

No, gotovo pa ste slišali že za »Miholovoga« pa »Šefovoga« Joža, »Obržonca«, ki sta dajala prireditvi humoren ton. Prvi, kot glavni pri samem »kožuhaji«, drugi pa kot traktorist in seveda glavni pri polnjenju »korožjoka«. Preveč pridnih rok za tako malo koruze! Organizatorji, naslednje leto več, prosim! In brž je prišlo na vrsto »phanje«, kasneje ples. Jedlo (hit so bili prekmurski *dödöli*) in pilo pa se je itak sproti.

O dogodku se je letos slišalo tudi dlje, zahvaljujoč časopisju in elektronskim medijem, vsem hvala. Še zaključna beseda Vesne Žerjav, pobudnice prireditve: »Vidimo se naslednje leto, najprej poleti na tradicionalni žetvi, kajti stara mlatilna že čaka, jeseni

pa seveda zopet tu. Obljubljamo oživitve še nekaterih, skoraj pozabljenih kmečkih običajev, za katere pa želimo, da se ohranjajo dalje v čim bolj tradicionalni obliki, brez nepotrebne okrasje. Pa naj bo tako.

Alenka Horvat

Uspešen zaključek kegljaške sezone v letu 2010

Kegljači Društva upokojencev Središče ob Dravi smo letošnjo sezono pričeli v mesecu januarju na Kogu in jo končali v oktobru na državnem prvenstvu v Zgornjem Dupleku pri Mariboru.

Tekmovali smo v medobčinski ligi, ki je trajala od maja do julija in jo zastopajo občine Gorišnica, Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž. Udeleževali pa smo se tudi tekmovanj za pokale ob občinskih in krajevnih praznikih, kjer smo vedno osvajali pokale. Tekmovanj se udeležuje čedalje večje število rekreativnih kegljačev, letos je bilo prijavljenih v ligi že petindvajset ekip (14 ženskih in 11 moških ekip). Naše društvo so zastopale letos tri ekipe. Vsako leto vedno znova ugotavljamo, da nam čas hitreje teče kot nekoč, ko smo bili še zaposleni. Trudimo se, da prosti čas zapolnimo s športom in rekreacijo.

Z letošnjimi rezultati smo lahko zelo zadovoljni, saj je ženska ekipa letos že drugič zapovrstjo v ligi osvojila 1. mesto s precej veliko prednostjo pred ostalimi ekipami. Moški pa so bili letos četrti.

Rezultati so naslednji:

Ženske:

DU Središče ob Dravi
DU Podgorci 1
DU Podgorci 2
DU Ormož 1
DU Kog 1
DU Kog 2
DU Miklavž
DU Ivanjkovci
DU Velika Nedelja
DU Sveti Tomaž
DU Gorišnica
DU Središče ob Dravi 2
DU Ormož 2

Moški:

DU Miklavž 1
DU Kog
DU Podgorci 2
DU Sred.ob Dravi
DU Podgorci 1
DU Velika Nedelja
DU Sveti Tomaž
DU Gorišnica
DU Ormož
DU Ivanjkovci
DU Miklavž 2

Prav tako pa smo bili uspešni tudi med posameznicami. Prvo mesto je osvojila Alenka Horvat, drugo Ivica Ravšl in šesto Mira Medik. Ker je ženska ekipa osvojila 1. mesto, se je udeležila državnega prvenstva v visečem kegljanju v Zgornjem Dupleku, kjer so tekmovalе najboljše ekipe Slovenije in smo dosegle odlično 3. mesto.

V letošnjem letu se moramo zahvaliti Avtoprevozništvu Jožeta Novaka iz Središča in Pleskarstvu in soboslikarstvu Jožeta Jurkoviča iz Ormoža, ki sta nam finančno pomagala pri nakupu novih športnih oblačil. Še enkrat hvala!

Med tekmovalci smo postali pravi prijatelji, druženje nam pomaga premagovati vsakdanje probleme, katerih je v današnjem času vedno več. Pregovor pravi, da je v športu in smeihu pol zdravja, to mi vsekakor lahko potrdimo.

Pridružite se nam, da si polepšate tudi vi vaše počutje.

Jurij Dogša

Delovanje Konjeniškega društva Središče ob Dravi v letu 2010

Konjeniško društvo Središče ob Dravi je v letu 2010 izvajalo svoje aktivnosti v skladu s programom dela, ki je bil zelo široko in optimistično zastavljen.

Šola jahanja za naziv JAHAČ 1 se je zaključila. Izpit je uspešno opravilo trinajst jahačev. Šolo smo pod vodstvom inštruktorja jahanja Boštjana Kosca organizirali prvič. Jahači so pridobili solidno znanje jahanja ter osnovna znanja o konju in ravnanju z njim. Šolanje je zaradi organizacijskih težav trajalo nekoliko dlje, kot smo mislili, tako da bo nadaljevalni tečaj organiziran nekoliko drugače. Vsekakor pa so bile ure učenja jahanja poleg teoretičnih predavanj lepa priložnost za splošno izmenjavo izkušenj ter pogledov na konje in konjenišvo nasploh. Večina udeležencev prve šole je poleg nekaj novih interesentov izrazila željo po nadaljevalnem tečaju za naziv JAHAČ 2. Ponovno nameravamo šolo organizirati v začetku prihodnjega leta.

Za vsakoletno udeležbo na pustnem karnevalu smo se člani in naši prijatelji našemili v skupino indijancev. V pripravo smo vložili kar precej truda in domišljije, komisija pa je našo skupino ocenila kot najlepšo. Udeležili smo se tudi karnevala v Ormožu.

Jahanje po središki občini je tradicionalna prireditev, ki jo naše društvo organizira vsako leto 25. junija v počastitev dneva državnosti. Letos se je jahanja udeležilo dvaindvajset jahačev, kar pomeni, da

se število udeležencev vsako leto večja, saj prireditev postaja vse bolj zanimiva. Jahali smo po vseh krajih naše občine, se spotoma udeležili slovesnosti ob odprtju novega mostu v Šalovcih in lepo druženje zaključili na »trikotniku« na Grabah, kjer so za dobro voljo poskrbeli člani romskega ansambla Črne strele iz Trnovca.

Skupina članov našega društva se je udeležila proslave ob 430-letnici kobilarne v Lipici, kjer je sodelovala v povorki z dvovprego in prelepo obnovljeno kočijo Viktorijo.

Pri jahanju se žal dogajajo tudi poškodbe, zato smo se z našo članico Majo Frangež, dr. med., dogovorili za dve predavanji iz prve pomoči. Prvo smo že izvedli in je obravnavalo temo oživljanja s pomočjo defibrilatorja, drugo pa bomo izvedli v decembru in bo obravnavalo nudenje prve pomoči pri poškodbah pri jahanju. Mislimo, da so takšna predavanja zelo koristna, saj nesreča nikoli ne počiva. Z ustreznim znanjem in pravočasnim ter pravilnim ukrepanjem pa lahko posledice nesreče bistveno omilimo.

Kostanjev piknik v oktobru je tudi tradicionalna prireditev za člane in vse ljubitelje konjev in konjenišva. Letos nam je malo ponagajalo vreme, sicer pa je piknik bil dobro obiskan in je lepo uspel. Izkoristili pa smo ga tudi za slovesno podelitev diplom vsem, ki so uspešno zaključili šolo jahanja in dosegli naslov JAHAČ 1.

Obiskovalci so imeli priložnost za jahanje z vodenjem konja ali za vožnjo s kočijo.

Sicer pa so se naši člani udeleževali tudi drugih prireditev, na katere smo bili povabljeni. Posebej je potrebno izpostaviti zelo dobro in prijateljsko sodelovanje s Prleškim konjeniškim društvom. Člani se izmenjujoče udeležujemo skoraj vseh prireditev, ki jih organizirata obe društvi.

Naš član Božo Borko je tudi letos dosegel izvrsten uspeh na vzdržljivostni tekmi na 40 km v času dveh ur, ki se je odvijala v Strugah na Dolenjskem, kjer je v konkurenci petnajstih konj zasedel s svojim kastratom Princem prvo mesto. Izjemen dosežek! Čestitamo.

Precej zanimanja je tudi za vožnjo kočij, zato je društvo kupilo v letošnjem letu tekmovalno kočijo, ki jo člani lahko po potrebi in želji uporabljajo.

Tudi drugih konjeniških prireditev se naši člani udeležujejo, če le začetijo, da so tam dobrodošli, ali jih tja vlečejo prijateljske vezi. V našem društvu se ne ukvarjamo z opredelitvami, kam kateri konj oziroma jezdec spada, pa če tudi zaradi tega nekdo meni, da nam manjka zdrave pameti. S tem se ne obremenjujemo. Preprosto: imamo radi konje, radi se družimo, radi smo veseli, ne želimo konfliktov, radi pa bi, da naše aktivnosti popestrijo dogajanje ljudem v naših krajih in širše. Še naprej bomo vzpodbujali naše člane k izobraževanju, se z našimi štirinožnimi prijatelji veselili lepe narave, ki nas obdaja, in poskušali mladim približati te čudovite plemenite živali, ki zaslužijo tudi ustrezno pozornost in odnos njihovih lastnikov. Ne samo ob bližajočih se praznikih, ampak skozi vse leto, saj jih imamo za svoje prijatelje - mar ne?

Načrtov in ciljev za v prihodnje nam ne manjka. Prepričani smo, da nam jih bo s skupnimi močmi uspelo nekaj tudi uresničiti.

Tina Pajek

Naši godbeniki na intenzivnih vajah

Člani središke godbe na pihala smo znova presodili, da je izvedba strnjenih intenzivnih vaj še kako pomembna za ljubiteljske glasbenike. Čas, ki ga preživimo tako, da nismo obremenjeni z vsakdanjimi skrbmi, lažje namenimo vaji in pripravi na koncert. Prav tako pa tak način vaj odlično pripomore k vzdušju v tako mešani skupini, kar je zelo pomembno za delo naprej. Po dobri lanskoletni izkušnji na Pagu smo se tudi letos odločili za bivanje v majhnem obmorskem kraju Metajna, kjer smo imeli primeren prostor za sekcijske in skupne vaje.

Na četrtek popoldan smo se s polnim avtobusom instrumentov, notnega materiala in dobre volje odpravili proti Pagu. Na cilj smo prispeli pozno zvečer, na nas pa je že čakala odlična večerja. V petek zjutraj ni bilo poležavanja. Kar takoj po zajtrku smo se lotili dela, vsaka skupina instrumentalistov je vadila ločeno od drugih. Takšne vaje so - z izjemo časa za kosilo in kratkega počitka, trajale do večernih skupnih vaj, ko smo vsi lahko pokazali, kako uspešno smo vadili čez dan. Nato smo imeli po večerji nekaj več časa za druženje, ki je bilo polno dobre volje in smeha. Sobotni dan je izgledal precej podobno petkovemu, torej vaja, vaja, vaja... in seveda večerno zabavno dogajanje. V nedeljo po zajtrku smo se z nekoliko kislimi obrazi odpravili nazaj proti domu. Zapustili smo s soncem obsijano hrvaško primorje in se vrnilo v vsem nam ljubo Središče.

Ker se je koncert približeval z neverjetno hitrostjo, po intenzivnih vajah seveda nismo lenarili, ampak smo pridno »pilili« glasbeno znanje, ki smo si ga pridobili na Pagu. Tradicionalni Martinov kon-

cert smo izvedli na Martinovo soboto v kulturnem domu Sokolana. Poleg tujih skladb, kot so Glenn - Miller - Story, West, Straußova Anina polka, Holiday for trumpets, filmske glasbe, na primer Don't cry for me Argentina iz filma Evita ter I do it for you iz filma Robin Hood, smo godbeniki odigrali tudi nekaj slovenskih, še posebej privlačna je bila skladba Ko boš prišla na Bled, ki sta jo s svojim petjem popestrila Renata Horvat in dirigent Rado Munda. Prav tako pa godbeniki nismo pozabili na tradicionalno Središko koračnico. Celotno koncertno dogajanje je prijetno povezovala Jasna Munda. Zadovoljni s svojim nastopom, se godbeniki zahvaljujemo vsem obiskovalcem in hkrati vabimo na Božično-novoletni koncert Godbe na pihala Središče ob Dravi, ki bo 26. decembra ob 19. uri.

Renata Veselko

Tradicionalni pikniki v Steničjaku

V sosednjih občinah se radi posmehujejo - nekateri za šalo, drugi zares, češ da smo Srjanci sami zase. Ta trditev je že zelo stara, ki pa niti slučajno ne drži.

Tudi Srjanci se radi družimo, obiskujemo razne prireditve in se veselimo. Pogosto si z veseljem vzamemo minutko ali dve in poklepeta kar čez ograjo. Ali pa na cesti s sosedi in znanci.

Tako se dogaja tudi v Steničjaku. In iz nekega čisto vsakdanjega klepetanja na ulici se je porodila ideja o postavitvi table z napisom »Steničjak«, ki vsakomur, ko obišče ta del Središča ob Dravi, pove, kje se nahaja. Postavitev table smo obeležili slavnostno. Zbrali smo

se 4. 6. 2005, ob tabli izobesili zastave, veselo zaigrali in zapeli ter veliko dobrega pojedli in popili. Za Steničjak je bil to pomemben dan. Pa ne samo zato, ker smo dobili novo tablo, ki krasi našo ulico, ampak zato, ker smo spoznali, da si ob tem hitrem tempu življenja lahko vsakdo vzame vsaj en dan časa za svoje sosede in prijatelje ter se z njimi povesele. Že takrat smo si obljubili, da se bomo tako dobivali vsako leto. In res nam je do zdaj še vsakič uspelo, da smo prvo ali drugo soboto v juniju rajali do poznih nočnih oziroma zgodnjih jutranjih ur. Naše srečanje imenujemo »tradicionalni piknik v Steničjaku«.

To pa še ni vse! En dan v letu nam je postal premalo, zato smo začeli prirejati še jesenske oz. kostanjeve piknike, ko je prav tako veselo, čeprav je že mogoče nekoliko hladneje. Ampak, ko se popije kakšen kozarček mošta, ko se zapleše ob dobri glasbi in ko zakurimo ogenj, mraz nikomur več ne pride do živga.

Piknikov se udeležijo skoraj vsi, ki v Steničjaku bivajo. Veseli pa nas, da se vabilu z veseljem odzovejo tudi tisti, ki so v Steničjaku

preživeli svoje otroštvo in so si pozneje uredili življenje kje drugje. To so veseli trenutki, ko se vsi skupaj ponovno srečamo, obujamo spomine, si povemo vrsto novic in obenem že planiramo prihodnja srečanja.

S svojim obiskom nas razveseljuje tudi središki župan Jurij Borko. Z njim pogosto steče beseda o prihodnosti našega lepega kraja, največ pa nam vsem pomeni, da se sproščeni vsi skupaj zabavamo. Živimo sodoben način življenja, ki nam vsak dan narekuje hitrejši tempo. Naši pikniki in že same priprave ter organizacija le-teh pa v nas prebudijo veselje do druženja in ob vseh teh srečanjih se počutimo drugače. Prevzamejo nas posebni občutki. Veseli smo, da smo sosedi in prijatelji obenem in da znamo kvalitetno preživeti čas z nekom, ki nam je blizu.

ZAHVALA

Slovenijo so v mesecu septembru pestile poplave, ki niso prizanesle niti Središču ob Dravi. Sicer so bile na našem koncu v dosti blažji obliki kot drugod, pa vendar smo imeli nekateri Središčani v mesecu avgustu in septembru zalite kleti, pri čemer je nastala precejšnja škoda. Bila pa bi še dosti večja, če nam ne bi priskočili na pomoč člani PGD Središče ob Dravi in naši sosedi. Vsem skupaj in vsakemu posebej gre ob tej priložnosti naša velika zahvala.

Družina Kosec

DTV PARTIZAN SREDIŠČE OB DRAVI VABI K REKREACIJI V SEZONI 2010/2011

DAN	URA	DEJAVNOST / SKUPINA
PONEDELJEK	16.30 - 17.30	MLAJŠI OTROCI (predšolski in otroci do 3. razreda)
	17.30 - 18.30	ŠPORTNE IGRE (dečki, deklice: 4. - 7. razred)
	18.30 - 20.00	ODBOJKA (vsi)
SREDA	18.30 - 19.30	PILATES (vsi)
	19.30 - 21.00	ODBOJKA (starejši)
ČETRTEK	16.30 - 18.00	SPLOŠNA VADBA ZA ZRELA LETA (moški, ženske)
	18.00 - 20.00	NAMIZNI TENIS (vsi)
PETEK	18.00 - 19.00	AEROBIKA (vsi)
SOBOTA	16.00 - 18.00	ODBOJKA (vsi)
	18.00 - 19.00	REKREACIJA (mladi)

ČLANARINA: otroci - 5 eur, študenti, upokojenci - 10 eur, ostali odrasli - 15 eur.

Če plačate članarino, lahko vadite v vseh skupinah, dokazilo je članska izkaznica.

Z rekreacijo smo začeli v torek, 2. novembra 2010!

Niste še veliko zamudili!

Vabljeni!

Franc Krnjak

Flegeričeva tožba

Ob pričetku gradnje nove ljudske šole v Središču ob Dravi leta 1891 je prihajalo do velikih nesoglasij glede lokacije le-te. Okoliški prebivalci iz Šalovcev, z Grab, iz Obreža in Godencev so želeli in vztrajali, da naj stoji nova šola ob stari, pri cerkvi na Grabah, torej na sredi šolskega okoliša. Svoje argumente so tehtno podali Krajnemu šolskemu svetu, ki je želel, da se nova šola zgradi na trškem svetu - z ledinskim imenom Pod čapljami. Vsekakor bi bila lokacija na Grabah boljša, središki teren je bil nedvomno zamočvirjen, kar potrjuje tudi ledinsko ime.

Prevladala sta mnenje in trma srediških trških veljakov, kljub nasprotovanju tudi nekaterih članov Krajnega šolskega sveta - župnika Vilibalda Venediga, Jurija Dogše, Mihala Serca in Janeza Simoniča. Te so podpirali tudi nekateri pomembni tržani, kot so bili Jurij Zdravec, lastnik paromlina, Jakob Lukačič in Jakob Herg. Nič ni pomagalo! Naposled je odločila večina, da se šola zgradi Pod čapljami. Največ zaslug za umeščanje in izgradnjo šole je imel tržan, sodarski mojster, načelnik Krajnega šolskega sveta Tomaž Sejnковиč, ki si je s tem nakopal obilo nevšečnosti in sovraštva.

To pa še ni bilo vse. Nekdo je pisal članke v časopis Slovenski narod z žaljivo vsebino, s katero je blatil okoliške nezadovoljneže, še posebno domačega duhovnika. Senca je padla na ljudskega pesnika Božidarja Flegeriča, češ da bi edino on bil sposoben kaj takega storiti. Seveda z botrovanjem trških veljakov. Božidar se je seveda

počutil zelo užaljenega. Da bi obračunal z zlobnimi jeziki, je napisal satirično pesnitev v obrambo in jo poslal v mariborski dnevnik. Njegov gnev je bil sila močan. V uvodu je celo citiral Stritarjeve stihe:

Ne bo že konca? Zdaj mi je zadosti!

Do vrha mi je jeza prekipela.

Posluh! Jaz hočem vam zagosti!

Zaradi teh peripetij se je izgradnja šole malo zavlekla, tako da se je pouk začel takoj po blagoslovitvi poslopja 3. novembra 1891. leta. S tem pa še ni bilo konca razprtij. Nezadovoljni prebivalci iz okoliških vasi niso hoteli pošiljati svojih otrok v novo šolo v Središče. Nekateri so jih vsolali na Hum. Intervenirati je morala celo oblast z grožnjo občutnih sankcij. No, pa se je le sčasoma hudi duh polegel in starši so ponovno pošiljali svoje šolarje v lepšo in sodobnejšo šolo.

V obrambo

Lanskega leta pel sem elegije,/ a letos mi za nje srce več ne bije,/ zato iz tega pereča satira/ kot voda iz skale, naj bujno izvira./ Ko toča polji, po ljudstvu naj mlati,/ po ljudstvu, ki mene opravlja in blati./ Bil letos hud mraz je - samo ne en mesec,/ oglodanih v vrtilih je mnogo drevesec,/ oglodal jih vse je skaken dolgoušec,/ za hrano ga silil je prazen trebušec./

A kdo pa vas sili, vas, ljudi poštene,/ če vedno brez milosti glodate mene?/ Prijazni mi sosodje, oj Središčani,/ kako ste mi slepi, kako ste neslani./

Vsi šalovski, obreški, grablenski kmetje,/ žal, tudi med vami enako je cvetjel./ Vi pričekali ste se zbog stavljenja šole,/ kar vredno je toliko, kakor kos smole./

Rabeč v svojo svrhu pošteno orodje/ dosegli so sčasom središki gospodje,/ da s šolskim poslopjem sred mlak in sred blata/ odslej bo polepšana občinska trata./

Za goske in race, za svinje in krave/ tedaj bo ta prostor posebne veljave,/ ko šola središka od starega doma,/ od svetega duha, "Pod čaplje" priroma./

Za neke tržane to res je veselo,/ a neke vaščane zelo je razvnelo./ Posebej veseli so tega veljaki,/ posebej veseli središki prvaki./

Glej! Kakor ugodna mokrota je glisti,/ tako so prijetne jim razne koristi./ Razkačilo pa je duhovne gospode,/ njih šole bi pre merili lahko na sode./

ln da bi duhovnike bolj še jezili,/ lepo so se naši prvaki zložili./ Koj Brusu so več telegramov poslali,/ s katerimi tukaj duhovstvo se žali./

Sedaj je na leci grmeti začelo,/ za strela duhovniki puščajo strelo./ Te strele lete na središke prvake,/ ne delajo vendar jim škode nikake./

Potem so začeli ljudje govoriti:/ »Kdo more tako neotesan biti,/ da daje duhovne gospode v novine?/ Oj, počí ga strela iz jasne višine!«/

Kdo mogel bi biti? Lahko pogodi se,/ kdo znal bi sestavljati takšne spise./ Glej! S Šinkom in Robičem Kosi se zлага,/ jim tudi Kočevar na Bregu pomaga./

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

To biti ne more, to ni istinito! Odreže se nagloma tretji srdito./ Pogosto Flegerič hodi v Središče,/ po kaj sem zahaja? Kaj vedno tu išče?/

Ti vsi telegrami njegova so zduha,/ v njegovi se glavi kaj takega kuha./ Ni Šinko, ni Robič, nobeden učitelj! Le on teh dopisov je vseh sestavitelj!/

Tako govorijo i tu tercijalke,/ brezumnih lažnivosti oznanjevalke./ Regljajo ko žabe poleti kraj mlake,/ regečejo kakor nad strehami srake./ Tako so mislili mnogi možaki,/ tako govorili so mnogi bedaki,/ tako govorijo središki tržani/ pri čašici žganja, pri svojem župani./

Pri Švegelnu, Šuleku in pri Korošci/ tako žlobodrajo na duhu ubožci./ Tako žveketajo, in to je najhuje,/ da temu gospod kaplan pritrjuje./

Zdaj žena veli: »Iz poštene je hiše,/ kaj takega Flegerič nikdar ne piše./ On narod svoj ljubi in v pesmih ga hvali,/ gospodov duhovnikov nikdar ne žali./ Malenkost njegova jim skromno se bliža,/ boji se jih kakor vrag svetega križa.«/

Jaz človek ljubeč sem svetlobo resnice,/ zato rad opral bi pred svetom si lice,/ a kaj čem? Kar pišem, nikdo ne veruje,/ gospod kaplan mi ne pritrjuje,/ marveč govori proti meni ostreje,/ hoteč me pogrezniti v blato globljeje./ Morda mi zbog tega očital boš zmoto;/ jaz vem, kaj si rekel na sveto soboto./

Duhovnik si, človek zelo naobražen,/ zakaj si, zakaj mi tak silno sovražen?/ Ti veš govoriti različne jezike,/ sovrašтво dokaz ni posebne omike./

Če zglesi v novine od tod se lažnjivec,/ dopisa jaz vsakega tukaj sem krivec,/ če kdo kaj iz Šalovec v "Narod" nakvasi,/ vi hočete zgrabiti mene za lasi./

Zakaj ste, zakaj ste tako se razvneli?/ In kaj bi z malenkostjo mojo začeli,/ ko v pest bi prišel vam slučajno ponoči,/ razjarjenost vaša dovolj mi svedoči./

Vi me dodobrega še ne poznate,/ zato slabe misli o meni imate./ Nekoga sramiti ni moja navada,/ srce mi je bilo goreče od mlada/ za vse, kar je lepo, kar je plemenito,/ a vaše srce je kot konjsko kopito./ Zakaj ne molčite zagatne ve zgage,/ ko mogel bi, vse bi poslal vas med vragel!/

Kako so spomladi presilni opravki,/ kako bodo letos narasli spet davki,/ katero se delo najprej bo začelo,/ kako vam pod snegom je žito splastelo./

Mitja Govedič, Astronomsko društvo Orion

Opazujmo Sončev mrk!

Nekaj dni po novem letu bomo lahko opazovali enega najlepših pojavov v naravi - Sončev mrk. Kljub temu da v naših krajih popolnega mrka ne bomo videli, nas čaka čudovito doživetje.

O mrku

Sončevi mrki so v preteklosti vedno zbuiali pozornost, največkrat v negativnem pomenu, saj so jih starodavna ljudstva štela za napovedovalce nesreč in katastrof. Kljub temu pa obstajajo zapisi iz 6. stoletja pred našim štetjem z območja današnje Turčije, ki govorijo ravno o nasprotnem. Med vojno med Medičejci in Lidijci so vojaki obeh strani razglasili premirje ravno v času popolnega mrka med eno od bitk.

Kako prekoristne in preimenitne/ prej bile so šole vse starokopitne,/ kako prekoristno Slovencem je bilo,/ ko vse se je v šolah le nemški učilo./

Ko v vsaki je šoli bil eden učitelj/ povsod cerkovnik, orgljar, oznanitelj;/ sedaj sta po dva, po trije in po štirje,/ a v šolah pa praska in zmirom nemir je./

O tem govorite, ker to so predmeti,/ kateri bi morali biti vam sveti./ Na vsakega moja pušica meri,/ zadeti od nje so samo nekateri./ Bodite pravični, pošteni,/ prijazni in skromni, marljivi in složni,/ nesloga, nastala v najmanjšem kotiči,/ v okolici hitro mir, spravo uniči./

Na vse strani teka, ko zver skokonoga,/ kot grozna povodenj se širi nesloga,/ kdor naj domovini koristiti kani,/ nesloge ne sejaj nikdar med Slovani!//

Flegerič je tukaj uporabil besede, ki so danes med prebivalstvom manj znane, mlajši rod, sem prepričan, pa jih sploh ne pozna. Zato bom skušal nekaj besed in pojmov, zaradi boljšega razumevanja, razložiti.

pod čapljami - ledinsko ime kraja, kjer stoji še danes OŠ Središče. Ker je bil tukaj močvirnat teren, so morali gradbeniki postaviti šolo na pilote.

pre - menda

Brus - urednik časnika Narod

leci(a) - prižnica, tudi predganca

novine - časnik

Šinko, Robič, Kosi, Kočevar - Šinko in Robič sta bila učitelja, ki pa sta pozneje izstopila iz službe in se ukvarjala, prvi s kmetovanjem, drugi pa s trgovino. Kosi je bil takrat tudi učitelj in poznejši ravnatelj šole, Kočevar pa je bil veleposestnik in trgovec z lesom.

zduha - domislica (To je jegova zduha - to je zraslo na njegovem zelniku.)

tercijalke - pobožnice, (pobožjače)

pri Švegelnu, Šuleku, Korošci - gostilne v Šalovcih, na Grabah in v Obrežu.

To svedoči(ti) - kaže, priča (Vreme svedoči na sneg.)

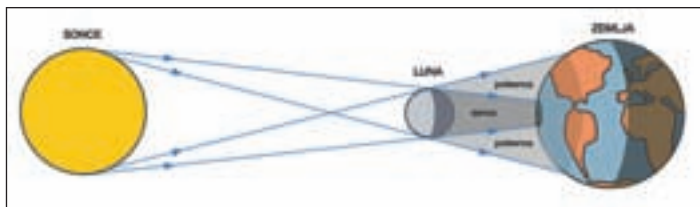
splasteti - segniti (npr. žito)

Danes, ko vemo, da med Sončevim mrkom zmaji ne pojedjo Sonca, predstavlja popolni Sončev mrk enega najlepših pojavov na nebu. Sončev mrk nastane, kadar se Luna nahaja točno med Soncem in Zemljo. V tem primeru Lune z Zemlje ne vidimo, ker se nahaja v mlaju. Ker pa je Lunina orbita malenkost nagnjena - glede na orbito Zemlje, Luna, gledano z Zemlje, običajno potuje navidezno nad Soncem ali pod njim. Sončevega mrka torej ne moremo opazovati ob vsakem mlaju, ampak samo takrat, ko so Sonce, Luna in Zemlja na isti premici. Takrat Lunina senca pade na Zemljino površje. Če smo ob pravem času na pravem mestu, torej v Lunini senci, lahko opazujemo popolni Sončev mrk. Lunina senca je široka največ 250 km in po Zemljinem površju potuje s hitrostjo okrog 9 km/s. V oko-

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

liških krajih, ki ne ležijo v Lunini senci, ampak v polsenci, pa lahko opazujejo delni Sončev mrk (glej sliko 1). Bolj kot se oddaljujemo od Lunine sence, manjši delež Sonca prekriva Luna.

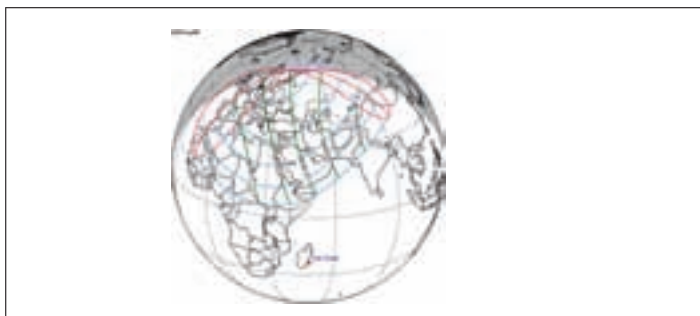

Sončev mrk opazujemo, kadar se Luna nahaja točno med Soncem in Zemljo. Kadar se nahajamo v Lunini senci, opazujemo popolni Sončev mrk, kadar pa se nahajamo v polsenci, pa delnega.

Imamo srečo, da sta, gledano z Zemlje, Luna in Sonce navidezno približno enako velika. Seveda je Sonce približno 800-krat večje od Lune, vendar ker je Sonce veliko bolj oddaljeno od Lune, vidimo z Zemlje, kot da sta obe nebesni telesi navidezno enako veliki. Če bi bilo Sonce bolj oddaljeno ali pa Luna večja, bi bili popolni Sončevi mrki veliko bolj pogosti. Žal pa imamo to smolo, da Lunina orbita ni popolna krožnica, ampak elipsa, kar pomeni, da se včasih Luna Zemlji nekoliko približa, včasih pa nekoliko oddalji. Če Sončev mrk opazujemo, ko je Luna nekoliko bolj oddaljena, ne bomo opazovali popolnega mrka, ampak kolobarjastega, ker je Luna navidezno manjša od Sonca. So pa kolobarjasti mrki redkejši od popolnih.

Prvi Sončev mrk v novem letu 2011

Nekaj dni po novem letu, natančneje 4. januarja 2011, bodo Sonce, Luna in Zemlja ponovno poravnani. Sončev mrk bodo lahko opazovali prebivalci skorajda celotne Evrope, severne in centralne Afrike ter prebivalci jugozahodne in zahodne Azije (glej sliko 2). Mrk pa žal ne bo popoln, saj bo Lunina senca zgrešila Zemljo in ne bo padla na njeno površje. Najbolj zakrito Sonce bodo lahko opazovali prebivalci severne Norveške, kjer bodo občudovali več kot 85-odstotno zakrito Sonce. V ostalih delih Evrope bo delež zakritega Sonca različen. V Madridu bo znašal 56 odstotkov, v Londonu in Parizu se bo delež gibal okrog 74 odstotkov, v Kopenhagnu pa 83 odstotkov.

Vidnost mrka

V naših krajih bomo mrk opazovali v času, ko bo Sonce nizko nad jugovzhodnim obzorjem, saj bo vzšlo le slabe pol ure pred začetkom mrka, ki bo točno ob 8.00. Največji delež zakritega Sonca, ki bo znašal 76 odstotkov, bo nastopil ob 9.21. Mrk se bo končal ob 10.51 uri.

Opazovanje in fotografiranje mrka

Sonce je najsvetlejšo telo na nebu. Je tako svetlo, da si lahko ob pogledu nanj skozi daljnogled trajno poškodujemo vid, zato Sonca

nikoli ne opazujemo neposredno - brez zaščitnih filtrov. Najbolj varno ga lahko opazujemo s posebnima filtroma Astro Solar ali Mylar, ki prepuščata eno stotisočinko vidne svetlobe, infrardečo in ultravijolično svetlobo pa popolnoma blokirata. Takšna filtra lahko kupimo za nekaj deset evrov in naše oči popolnoma zaščitita pred premočno svetlobo. Edina primerna alternativa tema filtroma je varilsko steklo z optično gostoto 12 ali 14. Vsi ostali filtri, na primer okajeno steklo ali več skupaj zloženih sončnih očal, so neprimerni in nam lahko trajno poškodujejo vid.

Fotografiranje Sončevega mrka ni zahtevno, rabimo le fotoaparater in primeren filter za opazovanje Sonca. Za lažje fotografiranje lahko fotoaparater privijemo na stativ. Ker je Sonce navidezno majhno, ga moramo fotografirati z objektivom s čim daljšo goriščno razdaljo. Običajno se uporabljajo objektivom z goriščno razdaljo 200 mm ali več. Ker pa večina kompaktnih fotoaparater uporablja objektivom s kratko goriščno razdaljo, se moramo sprijazniti z majhno velikostjo Sonca na fotografiji. Pomembno je tudi, da fotografiramo ročno in ne avtomatsko, ker je večina fotografije temne in nam avtomatski način napačno določi osvetlitveni čas, zaslonko in občutljivost. Ročno nastavimo občutljivost na čim nižjo vrednost, na primer na ISO 100, vrednost zaslonke na f/4, čas osvetlitve pa na čim manj, okrog 1/1000 sekunde. Najbolje pa je, da nekaj dni pred mrkom fotografiramo Sonce in sami ugotovimo, kakšne so optimalne vrednosti nastavitvev. Bliskavico moramo med fotografiranjem izklopiti. Tisti, ki so večji digitalnega obdelovanja fotografij, lahko poskusijo fotografirati celoten mrk v zaporednih intervalih, na primer v 15-minutnih. Fotoaparater pa mora biti na stativu in ga ne premikajte. Kasneje v primernem programu vse fotografije združimo in tako dobimo celoten potek mrka na eni fotografiji.

Sončev mrk je zagotovo občudovanja vreden dogodek. Vendar, kljub visoki stopnji zakritosti Sonca, bomo prikrajšani za vso čaravnost, ki jo prinaša popolni Sončev mrk. 75 odstotkov zakritega Sonca je veliko, 90 odstotkov je še veliko več, 99 odstotkov pomeni skoraj popolnoma zakrito Sonce. Toda, če ni 100 odstotkov, ni diamantnega prstana, ni teme, ni vidne Sončeve korone. Za vse to pa bomo morali počakati do 3. 9. 2011 ali do 27. 2. 2012.

Viri:

- [1]<http://eclipse.gsfc.nasa.gov/OH/OH2011.html#SE2011Jan04P>, pridobljeno 17. 11. 2010.
- [2]<http://www.modrijan.si/slv/content/download/2935/44603/version/1/file/Son%C4%8Dev+mrk.jpg>, pridobljeno 17. 11. 2010.
- [3]<http://www.mreclipse.com/SEphoto/SEphoto.html>, pridobljeno 17. 11. 2010.
- [4]http://www.fiz.uni-lj.si/astro/mrk99/mrki1961_2081.html, pridobljeno 17. 11. 2010.

Bojan Mlakar

Pravica do zdravega in z emisijami neogroženega bivalnega okolja

Bralci Sredice iz osrednjega dela Središča ob Dravi bodo verjetno že iz samega naslova ugotovili, da je avtorja tega prispevka vzpodbudilo k razmišljanju o temeljni pravici človeka do zdravega in čistega bivalnega okolja večletno nedopustno kršenje prav te pomembne ustavne pravice. V letošnjem letu je to preseglo vse mere zdravega razuma, kar je sicer neverjetno potrpežljive in tolerantne stanovalce tega predela Središča ob Dravi prignalo na rob obupa. Občani, ki živimo v bližini mešalnice in sušilnice, smo že vrsto let opozarjali tako vodstvo, ki upravlja s tem proizvodnim obratom, kot tudi lastnike gospodarske družbe, vendar smo vedno dobivali samo zavajajoče in prazne obljube o predvideni tehnološki posodobitvi obrata ter ustrezni in dokončni odpravi nedopustnega posega v okolje, ki ga povzročajo predvsem emisije v zrak (pleve, prah, para...) in hrup. Najnovejša obljuba arogantnih lastnikov gospodarske družbe in vodstva podjetja o skorajšnji vzpostavitvi zdravega in čistega bivalnega okolja se nanaša na načrtovano novogradnjo sodobne in okoljsko ustrezne sušilnice izven naselja. Po nekaterih preverjenih informacijah pa se sušenju ozimnih žit in koruze v obstoječi, okoljevarstveno neustrezni sušilnici, ki se nahaja v neposredni bližini trga, stanovanjskega naselja in otroškega vrtca, v tem zasebnem podjetju tudi v bodoče ne nameravajo odreči. O tem, kako sam proizvodni obrat mešalnice in sušilnice s številnimi ogromnimi kovinskimi silosi kazi krajinsko podobo trškega jedra in veduto celotnega naselja ter izničuje vse napore in finančna vlaganja občanov v ureditev osrednjega trga z okolico, bi bilo mogoče smiselno spregovoriti ob kakšni drugi priložnosti, ko bomo občani razpravljali o razvojnih turističnih perspektivah našega kraja.

JE KAPITAL RES POMEMBNEJŠI OD ZDRAVJA LJUDI?

V nasprotju med človekovo pravico, da živi v zdravem in z emisijami neogroženem bivalnem okolju, in interesu lastnikov kapitala se

pravzaprav pojavlja nekakšen stereotip: **kapital si prisvaja bistveno preveč pravic in (pre)pogosto želi prevladati nad pravico do zdravja, prebivalci v ogroženih bivalnih okoljih pa povsem upravičeno zatrjujemo, da kljub vsem dovoljenjem, ki jih kdo ima, nihče na tem planetu nima dovoljenja, da lahko negativno vpliva na zdravje in počutje ljudi.** Zelo pogost in neutemeljen izgovor lastnikov kapitala ob evidentnem kršenju pravice do zdravega in čistega okolja se nanaša na t.i. »pravico prvega«. Zgodovinarji bi verjetno v tem zmotnem prepričanju in napuhu lastnikov kapitala, da jim že samo dejstvo, da je bil proizvodni obrat morebiti zgrajen prej kot nekatere stanovanjske hiše, daje tudi vso pravico suverena razpolaganja s celotnim bivalnim okoljem, prepoznali zelo podobno razmišljanje srednjeveških lastnikov kapitala (plemičev), ki so si v tistih mračnih časih s posebnim zakonom, poimenovali so ga »lus Primae Noctis«, kar v prevodu pomeni Pravica prve (poročne) noči, uzakonili »pravico prvega«, kar jim je, podobno kot žvenket zlatnikov, omogočalo zelo konkretne radosti in užitke. Ob takšnih ugovorih lastnikov kapitala se človek sprašuje, ali smo po petih stoletjih socialnega, kulturnega in tehnološkega razvoja res vsi dokončno razčistili tudi s srednjeveško miselnostjo. Nenazadnje tudi ni nepomembno dejstvo, da smo občani gradili svoja bivališča povsem legalno, z vsemi ustreznimi soglasji in zakonsko predpisanimi dovoljenji, in to izključno na tistih območjih, ki so v lokalnih prostorskih aktih predvidena za tovrstne gradnje. Drugi, zelo pogost ugovor s strani kapitala, ki je prav tako kot prejšnji značilen tudi za naš primer, in se običajno uporablja v situacijah, ko stanovalci še kar naprej vztrajajo pri svoji pravici do zdravega in čistega bivalnega okolja, je neke vrste grožnja oziroma izsiljevanje, da bodo lastniki raje kot vzpostavitev okoljevarstveno neoporečnega proizvodnega procesa, izbrali zaprtje obrata, domačini pa bodo ostali brez zaposlitve. Tudi ta grožnja ne vzdrži neke resne presoje. Še posebej, če upoštevamo logiko kapitala in že kar prislovičen pohlep lastnikov in njihovih managerjev. Pa tudi sicer ni ravno povsem razumljivo, zakaj bi lastniki, ki imajo vso možnost, da na skupščinah svojih gospodarskih družb prerazporejajo milijonske bilančne dobičke, med drugim pomemben del tudi za izplačilo dividend, raje izbrali likvidacijo svojega podjetja kot pa tehnološko posodobitev, ki v skupni vrednosti naložbe verjetno predstavlja le neznamen delček od letnih izplačanih dividend lastnikom delniških družb.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

PRAVICA DO ZDRAVEGA BIVALNEGA OKOLJA JE TUDI ZAKONSKO UREJENA

Vsak človek ima pravico, da živi v zdravem in z emisijami neogroženem življenjskem okolju. **To pravico imamo zagotovljeno že po sami Ustavi Republike Slovenije.** Ustavno sodišče nenehno poudarja, da se pravica do zdravega življenjskega okolja iz 72. člena Ustave varuje s standardi, ki veljajo za posege v prostor, in s standardi oziroma normami, ki zagotavljajo, da ne pride do takšnih vplivov na okolje, ki bi bili tako prekomerni, da bi ogrozili zdravje in zmanjševali kvaliteto bivanja.

Sistemska vprašanja zagotavljanja pravice do zdravega in čistega življenjskega okolja ureja tudi Zakon o varstvu okolja, ki natančno opredeljuje vse pravice in obveznosti države, lokalnih skupnosti, gospodarskih družb ter prebivalcev v zvezi s pristojnostmi pri zagotavljanju vseh potrebnih standardov glede varstva okolja. **Zakon o varstvu okolja zelo natančno opiše tudi pojem posega v okolje, ki ga opredeli kot vsako trajno ali začasno dejanje, ki s svojim vplivom lahko ogrozi ali ogroža zdravje ali okolje in ima za posledico obremenitev oziroma slabšanje kvalitete bivanja.** Nedopusten poseg v okolje je poseg, čigar vpliv povzroča čezmerno obremenitev, nevarnost za okolje ali poškodbo okolja, in se nanaša zlasti na emisije v zrak, vodo ali tla, pri čemer se za emisijo šteje vsako izpuščanje oziroma oddajanje snovi (v tekočem, plinastem ali trdnem stanju) ali energije (hrup, vibracije, sevanje, toplota, svetloba...) iz posameznega vira v okolje. **V skladu z določili Zakona o varstvu okolja mora povzročitelj obremenitve okolja poravnati tudi celotne stroške zaradi obremenjevanja okolja, stroški pa ne smejo biti podcenjeni, tako da bi povzročitelju prinašali dobiček na račun skupnosti ali obremenjevanja okolja.**

Pravica do zdravega in čistega bivalnega okolja je tudi temeljno pravilo sosedskega prava s prepovedjo medsebojnega vznemirjanja (npr. z emisijami, hrupom...), saj se morajo pravice, ki omejujejo

pravice lastnikov sosednjih ali prostorsko povezanih nepremičnin izvrševati pošteno, v skladu z zakoni in predpisi ter na način, ki najmanj obremenjuje lastnike nepremičnin.

KDO ZASTOPA PRAVICE ŽIVALI IN RASTLIN?

Zdravo življenjsko okolje je izjemno povezano predvsem z varstvom okolja. Namreč le ob dejstvu, da bomo varovali okolje v največji možni meri, bomo lahko zagotovili in ohranili takšno življenjsko okolje, ki bo zdravo, čisto, varno in navsezadnje tudi prijetno za vse prebivalce. Pri tem pa nikakor ne smemo pozabiti na varstvo in ohranjanje narave, saj mora izključno človek

poskrbeti za to, da bodo tudi živali in rastline imele ohranjeno naravno okolje, v katerem bodo lahko brez težav zagotavljale svoj obstoj in razvoj. Seveda obstajajo še druge temeljne pravice, kot je denimo pravica ljudi do svobode, poštenega sojenja, pravičnosti, človeškega dostojanstva... Pa vendar, bolj ko se bo obseg okoljskih problemov povečeval, na drugi strani pa se bo drastično zmanjševala kvaliteta bivanja, bolj bo pomembna pravica do čistega zraka, vode in okolja. **Naš odnos do narave moramo kar najhitreje uravnotežiti, zato moramo občani nemudoma prepoznati okoljske pravice kot temeljne človeške pravice.** Če nam ne bo uspelo, bo to, najverjetneje še ne v našem življenju, zelo žalosten čas. Ljudje, živali in rastline smo namreč na tem edinstvenem modrem planetu, ki ga imamo v zakupu od prihodnjih generacij, nagnjeni skupaj.

Maja Botolin Vaupotič, RKS OZ Ormož

Medobčinska LAS za preprečevanje zasvojenosti v letu 2010

Medobčinska lokalna akcijska skupina za preprečevanje zasvojenosti na področju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž (LAS) je medsektorsko koordinativno telo, ki deluje na območju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž z namenom delovanja in sodelovanja strokovnjakov različnih področij (šolstva, zdravstva, socialnega varstva, policije idr.) ter koordiniranjem preventivne dejavnosti v občinah Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž na področju zlorabe drog. Sedež LAS je na RKS Območnem združenju Ormož, Ptujška 8 f.

Obširno zaključno poročilo o delu LAS v 2010 bo dostopno konec meseca januarja 2011 v pisarni RKS OZ Ormož, v nadaljevanju pa je zapisan kratek povzetek aktivnosti, ki so v letu 2010 potekale v štirih sklopih:

1. Organizacija:

- Na željo posameznih šol ali drugih inštitucij smo sodelovali pri organizaciji in izvedbi predavanj z zdravstveno-vzgojnimi vsebinami (Dan preventivnih dejavnosti na OŠ Središče ob Dravi in Velika Nedelja, strokovno predavanje za članice društva Črček),

- 12. otroški počitniški tabor pri Treh kraljih (tabor je bil podrobneje predstavljen v glasilu Sredica, letnik IV, št. 3, str. 18),
- 8. mladinski raziskovalni tabor za mlade (tabor je bil podrobneje predstavljen v glasilu Sredica, letnik IV, št. 3, str. 18),
- naravoslovne in zdravstveno-vzgojne delavnice v petih vrtcih občin Ormož in Središče ob Dravi (v šolskem letu 2010-2011 dejavnost obiskuje 50 otrok iz 5 vrtcev),
- soorganizacija okrogle mize Droge v našem okolju,
- organizacija ogleda filma Slepilo za dijake Gimnazije Ormož.

2. Strokovne povezave:

- posveti z drugimi LAS-i (v letu 2010 smo se 2-krat sestali s člani LAS Ptuj in se dogovorili o možnosti sodelovanja ter skupni izdaji brošure Zasvojenost ... Kam po pomoč? v nakladi 4500 izvodov),
- sodelovanje z drugimi inštitucijami v občinah, ki se ukvarjajo s problematiko odvisnosti (Zdravstveni dom Ormož, Center za socialno delo Ormož, Društvo Zdrava pot iz Maribora),
- sodelovanje z drugimi inštitucijami v občinah, ki izvajajo programe za mlade

(Mladinski center, Rdeči križ, Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož, OE Ormož).

3. Strokovno izobraževanje:

- udeležba predstavnikov LAS na 10. nacionalni konferenci LAS,
- strokovna ekskurzija članov LAS v Skupnost Srečanje pri Sveti Trojici,
- strokovna ekskurzija članov LAS v Maribor - ogled prostorov Društva Zdrava pot in metadonske ambulante.

4. Drugo delo LAS:

- sestajanje članov na skupnih sejah (v letu 2010 jih je bilo 6),
- vodenje dokumentacije,
- izdelava zapisnikov, programa in poročila o delu,
- nakup in razdeljevanje zdravstveno-vzgojnega gradiva: zloženske, plakati in druga gradiva po koledarju zdravstveno-vzgojnih aktivnosti v vrtcih in šolah,
- urejanje zdravstveno-vzgojnih koticov v sedmih vrtcih,
- izdaja publikacij, ki promovirajo delo LAS (bilten Mali raziskovalec, bilten raziskovalnega tabora),
- sodelovanje z mediji in objava prispevkov v njih (Radio Prlek, Radio Ptuj, Štajerski tednik, KTV Ormož).

Mali raziskovalci pri svojem delu (foto: MBV)

Monika Meško Bučanski, mag. farm.

Ali dovolj poznamo sladkorno bolezen?

Sladkorni bolniki obeležujejo 14. novembra svoj dan. Svetovni dan sladkorne bolezni je letos potekal pod geslom »Prevzemimo nadzor nad sladkorno boleznijo«. Vsi strokovnjaki so enotni, da ob poznavanju bolezni, kakor tudi preprečevanja le-te z zdravim življenjskim slogom in pravilno uporabo zdravil, lahko sami prevzamemo nadzor nad boleznijo, ki je vsekakor v močnem porastu - tako po svetu kakor pri nas. Zato bi bralcem v nekaj vrsticah pojasnila, kaj se v našem organizmu dogaja pred pojavom bolezni in takrat, ko že ta trka na vrata.

Glukoza ali krvni sladkor predstavlja našemu organizmu, našim celicam, **vir energije** za opravljanje vsakodnevnih aktivnosti. Ker je preskrba z glukozo odvisna od vnosa hrane, je naš organizem razvil mehanizme, s katerimi omogoča telesu stalno koncentracijo glukoze v krvi. Kadar je vnos hrane zmanjšan ali je ni, potem telo črpa zalogo, da zagotovi glukozo - hrano našim celicam. Obratno: kadar imamo presežek, pa telo energijo kopiči. Pri teh procesih igrajo glavno vlogo hormoni, med drugim tudi insulin. Insulin omogoča skladiščenje energije v obliki trigliceridov in glikogena, zavira odpuščanje glukoze iz jeter v kri, pospešuje nastanek in preprečuje razgradnjo beljakovin v mišicah, vzpodbuja nastanek in preprečuje razgradnjo maščob v maščobnem tkivu. Torej se obnaša naše telo varčno in si dela zaloge, če ne porabimo toliko, kot v telo vnesemo.

Kdaj pa se to ravnovesje začne rušiti?

Ko se pojavi primanjkljaj ali motnja v eni izmed regulacij z določenimi hormoni (med katerimi ni samo insulin), se začne ravnovesje rušiti in se počasi razvije bolezen. Glede na dogajanje, se koncentracija glukoze v krvi kronično poviša – **hiperglikemija**, kar diagnosticiramo kot sladkorno bolezen. Glede na simptome in kako se bolezen razvija, delimo **sladkorno bolezen na tip 1 in tip 2**.

Tip 1 se razvije zelo zgodaj, že v otroštvu in mladostništvu (redko tudi kasneje). Ker je pri tipu 1 napaka predvsem na nivoju trebušne slinavke, kjer t.i. celice Langerhansovih otočkov propadajo, se hiperglikemija pojavi **pri propadu približno 75% celic B**. Taki bolniki morajo ob hitrem odkritju in diagnosticiranju bolezni dobivati insulin. Dandanes je farmacija naredila bistven napredek v razvoju preparatov z insulinom, peresnikov za aplikacijo hormona podko-

žno, kakor tudi pri hitrem razvoju insulinskih črpalk, ki omogočajo bolniku sprotno prilagajanje doze insulina - glede na njegovo trenutno potrebo.

Bistveno bolj zahrbtnen je tip 2, saj se razvije zelo počasi in vsaj na začetku ne kaže tipičnih znakov. Tip 2 je lahko tudi posledica določenih drugih bolezni (akutnega in kroničnega pankreatitisa, bolezni ščitnice), nekaterih zdravil, kakor tudi načina življenja (prehramskih navad, gibanja), prisotnosti drugih bolezni, dednosti. Nastane zaradi odpornosti proti insulinu v tkivih in njegovega sočasno zmanjšanega izločanja. Na katere bolezenske znake moramo biti pozorni? **Žejo, pogosto potrebo po uriniranju (predvsem ponoči), motnje vida, srbež kože, povečan apetit...** Nekateri simptomi, predvsem pri tipu 2, se sploh ne izražajo tako očitno, da bi se bolezen odkrila dovolj zgodaj in s tem bolnika obvarovala pred poznimi zapleti. To so predvsem: **okvare srca, ožilja, ledvic, oči in živčnega sistema**. Mnogi, ki to bolezen poznajo vejo, da gre za okvaro ožilja (malih in velikih žil), kar lahko privede do hudih posledic, kot je tudi gangrena. Okvare živčnega sistema čutimo lokalno kot mravljinčenje v nogah, mraženje, izgubo občutka za dotik in toploto, pekoče noge, krče. Kot kronični zaplet poznamo še seveda **diabetično stopalo**, kjer imamo kombinacijo več dejavnikov, poleg zgoraj omenjenih sprememb na žilju (mikro in makro) in živčevju.

Kaj je vzrok velikemu porastu obolelih v zadnjih desetletjih?

V razvitem svetu je problem debelost, neustrezna prehrana (tudi pri otrocih in mladostnikih), premalo gibanja in tudi stres.

Predvsem pojavnost sladkorne bolezni tipa 2 je povezana z vsakodnevnim življenjskim slogom (prehrana, gibanje), debelostjo, dednostjo in prisotnostjo drugih bolezni, katere privedejo do sladkorne bolezni. Ker se bolezen prikrade počasi, lahko pa pušča posledice, ki so bile prej naštetje, je pomembno, da jo odkrijemo čim prej.

Kdo se naj odloči za občasno, naključno kontrolo krvnega sladkorja?

- kdor ima bolezen srca in ožilja (aterosklerozo, zvečane maščobe v krvi),
- če je v družini bila prisotna sladkorna bolezen (starši, brati in sestre,...),
- kdor ima povečano telesno težo.

Kakšne so normalne vrednosti in kdaj nastane sum za sladkorno bolezen?

- Normalna vrednost na tešče je 4,4 - 6,0 mmol/l, 2 uri po obroku pa 4,4 - 7,8 mmol/l,
- glukoza v krvi na tešče 7,0 mmol/l in 11 mmol/l kadarkoli pomeni diagnozo za sladkorno bolezen. Meritev mora biti opravljena vsaj dvakrat. Diagnozo postavi zdravnik.

V letošnjem letu je vlada Republike Slovenije sprejela nacionalni program za obvladovanje sladkorne bolezni (Strategija razvoja 2010-2020). Krovni cilji nacionalnega programa so:

- zmanjšati pojavnost sladkorne bolezni tipa 2,

Bodimo pozorni na znake sladkorne bolezni!

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

- preprečiti oziroma odložiti sladkorno bolezen tipa 2 pri osebah z velikim tveganjem,
- povečati možnosti za zgodnje odkrivanje sladkorne bolezni,
- zmanjšati zaplete in umrljivost zaradi sladkorne bolezni.

Posledica tega je tudi uvedba »Farmacevtske skrbi pri sladkorni bolezni«, ki jo uvajamo v lekarnah. Na tem projektu dela usposobljen moderator, ki zainteresiranim strankam ali že bolnikom enkrat mesečno meri krvni sladkor. Posledično seveda svetuje predvsem o spremembah življenjskega sloga (z zloženkami o zdravi prehrani in gibanju) in seveda o nadaljnjih ukrepih glede odkrivanja bolezni, kar pa je seveda domena zdravnika.

O »Farmacevtski skrbi pri sladkorni bolezni« lahko več povprašate v lekarni Ormož in podružnici Središče ob Dravi.

Zelo pomembno je zgodnje odkrivanje sladkorne bolezni

Branimir Miličević

Pismo zdravljenega odvisnika

Spoštovane bralke, spoštovani bralci, v prejšnji številki Sredice ste imeli priložnost prebrati razmišljanje odvisnika, ki se zdravi v skupnosti Don Pierino v Sveti Trojici. Med obiskom v skupnosti, ki je bil organiziran za član LAS-a, sem spoznala Braneta, vodjo slovenskih komun, in obljubil mi je, da bo za naše bralce opisal svojo življenjsko zgodbo »zazdravljenega« odvisnika. Med branjem boste spoznali, da droga res ne izbira in da se nekaterim – takšnim, kot je Brane - vendarle uspe izviti iz njenih lovke.

Jasna Munda

Lep pozdrav,

ime mi je Brane, imam 35 let in sem zazdravljen odvisnik od prepovedanih drog. Ja, zazdravljen in ne ozdravljen, ampak o tem bom povedal več kasneje. Svojo zgodbo bom začel nekako normalno s svojim otroštvom.

Otroštvo sem preživel tako kot velika večina mojih tedanjih vrstnikov. V šoli mi je šlo zelo dobro in sem bil tudi zelo uspešen igralec namiznega tenisa in nogometaš. Starši so me skušali vzgajati, kakor so najboljši znali, in ni mi nikoli ničesar manjkalo. A kljub temu sem zašel na napačna pota. Se pravi, da se ne drogirajo samo tisti, ki so slabi v šoli, ki imajo doma probleme, in tisti, ki so asocialni. Droga ne izbira! Ne gleda izobrazbe, družbenega ali socialnega stanu, starosti, spola, vere ... vsakdo se lahko ujame v njene lovke. No, da nadaljujem; osnovno šolo sem končal brez kakšnih pomembnejših prelomnic. Ja, bila je kakšna neopravičena ura in kakšna cigareta, ampak se je tako tudi končalo. No, na gimnaziji, pa se je moje uporniško vedenje začelo stopnjevati. Veliko več sem »šprical« šolo, ocene so se drastično znižale, kadil sem že redno in ob sobotah in nedeljah sem imel rednega »mačka« ter začel sem eksperimentirati z drogami. Prva na spisku je bila »trava«, potem extasy in končno še »ljubezen« mojega življenja ... heroin. Posledice so bile: še večje težave v šoli in kasneje tudi izpis, prenehanje treningov, skrhani odnosi v družini in izguba večine prijateljev, pa še najpomembnejša stvar, izgubljal sem stik sam s

seboj. Ampak tega se takrat nisem zavedal, in tudi če bi se, bi mi bilo vseeno. Zakaj? Zato, ker sem se medtem, ko sem se drogiral, počutil izjemno. Okoli mene bi se lahko rušil svet in jaz bi ostal brezbrizen. Ko sem se »zadel«, ga ni bilo problema na tem svetu, ki bi me skrbel. Vse mi je bilo zanimivo, gibal sem se v krogu samih frajerjev (tako sem jih takrat doživljal) in občutek zadetosti je bil res enkraten. Tako sem »fural« sebe in takšno življenje, dokler je vse skupaj postalo že neznosno. Denarja je bilo vedno manj in nikoli dovolj, moje »potrebe« po drogi pa so se iz dneva v dan večale. Enostavno nisem zmogel več. Tako sem se po »pametnem« nasvetu zdravnika na metadonskem centru vpisal na metadonski program. Metadon naj bi pil največ tri mesece, a sem ga pil prvo štiri in potem še tri leta. Seveda sem se vmes še dodatno drogiral, pil in kupoval na ulici vsa možna pomirjevala in uspavala. Vmes sem poskušal vse načine, da bi prenehal z drogo, pa mi ni uspelo. Takrat še nisem vedel, da sem moral prenehati z odvisniškim vedenjem in ne samo z drogo. Nekajkrat sem se očistil sam, enkrat sem se z ibogainom, bil sem dvakrat pri dr. Kastelicu v Ljubljani na detoksikaciji, obiskoval sem terapevte, psihologe ..., a vse zaman. Nisem se še dotaknil svojega dna. Tako so minevali dnevi, meseci in leta »bluzenja« in umiranja na obroke. Dosegel sem že zavirljiv staž - 12 let drogiranja. Vse, dokler me starši niso vrgli na cesto. Šest mesecev mi je uspelo preživljati se, ampak, ko je prišla zima, sem dal ponos na stran in se s sklonjeno glavo vrnil domov in prosil za pomoč. Dobil sem ultimat, ali v komuno ali pa nazaj na cesto. Izbral sem komuno, ker sem vedel, da bom tam imel vsaj streho nad glavo in vsakdanji topli obrok. Pred tem sem se komune otepal kot mačka vode, ker sem poslušal ulične zgodbe ljudi, ki so že izkusili komuno, in jim ni uspelo. Predstavljali so mi jo kot koncentracijsko taborišče, kjer nimaš nobene osnovne pravice in samo delaš. Res je, da obstaja več različnih komun, z različnimi programi, a vsaka je za nekaj in za nekoga dobra. Jaz sem se odločil za Skupnost Srečanje, ki jo je ustanovil Don Pierino. Najprej sem

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

se s pomočjo staršev doma »očistil«, naredil zdravniške preglede, ki so jih zahtevali in odšel v Ljubljano na Zavod Pelikan, kjer so potekale priprave na komuno. Tam sem preživel nekaj tednov, nar kar sem odšel v Italijo. Kot destinacijo sem dobil Sillo. To je glavni center vseh komun, ki jih je po vsem svetu več kot 300. Že samo ob prihodu v center sem začutil, da je to poseben kraj, pa ne zato, ker je zgledal kot iz pravljice, ampak ker ga je obdajala pozitivna energija.

Sprejet sem bil čudovito in takoj sem se počutil kot doma. Vsi fantje so bili prijazni in pozorni do mene. Seveda sem bil čisto zbeگان, ampak kot so minevali dnevi, tako sem jaz postajal vedno bolj vesel, bolj zbran, bolje sem zgledal ... Po dolgih letih sem se končno znova počutil živ. V meni se je zbudila motivacija, volja, želja, da naredim nekaj iz sebe in svojega življenja. To je bil prostor, kjer sem imel vse pogoje, da se znova spoznam in da spremenim svoj način življenja. Tako sem se »spreminjal« in rasteł ... Dozoreval v moškega. Minila so tri leta in nisem postal popoln, ampak sem se zavedal svojih vrlin in svojih šibkosti. Nisem odlašal s problemi, temveč sem se soočal z njimi. Naučil sem se spregovoriti, ko me nekaj mori. Vzpostavil sem zdrav odnos s svojci, seveda pa polnega zaupanja še ni bilo. Nisem ga niti pričakoval, ker sem vedel, da bom to moral pridobiti z dejanji in ne z besedami. Iz komune sem

odšel vesel, a hkrati tudi žalosten, ker sem zapuščal kraj, ki mi je vrnil življenje. Izstopil sem samozavesten, a ne predrzen, ker kot sem začel to zgodbo, jaz sem zazdravljen in ne ozdravljen. To pomeni, da bom rizičen vse življenje, ampak tudi tako je v redu. Ne lažem sebi in ne bom niti bralcem. Meni bo droga všeč vse življenje in tistega »fleša« ne more nadomestiti nobena stvar na svetu. Ampak sem se sprijaznil s tem, da tega ne bom izkusil nikoli več, ker vem, kam bi me to spet pripeljalo. Sprejel sem svojo preteklost in se nekaj naučil iz nje. Oprostil sem samemu sebi, kar je bilo najtežje. Ko sem prišel iz komune domov, sem bil malo zbeگان, ampak to je trajalo le nekaj dni. V treh mesecih sem naredil več kot prej v 12 letih. Takoj sem si našel službo, naredil znova izpit za avto in končal trgovsko šolo. Navezal sem stike s prijatelji in prostovoljno pomagal tudi pri komunah. Bil sem poln energije, kar ni in ni je zmanjkovalo.

Sedaj sem »čist« že šest let in sem tri leta zaposlen pri Zavodu Pelikan Karitas. Sem koordinator slovenskih komun in vodja v enoti na Bertokih, kjer opravljamo priprave na komuno. Če bi mi to kdo povedal pred leti, bi se mu samo smejal v obraz. Tudi sedaj se smejem, ampak ne ljudem, marveč z njimi.

Izpulil sem se iz lovk ... svoboden sem!

Jasna Munda, šolska svetovalna delavka

Delavnice za nadarjene

Pravijo, da kdor skrbi za razvoj nadarjenih, skrbi za razvoj človeštva. V duhu te misli posvečamo na naši šoli veliko pozornosti tudi tej skupini učencev. Zanje pripravljamo različne dodatne dejavnosti in vedno znova iščemo nove ideje zanje. Letos smo bili pobudniki in organizatorji prvega srečanja nadarjenih učencev iz osnovnih šol občine Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi.

Deževne septembrske sobote je središka šola oživela. Zbralo se je 50 učenk in učencev od 5. do 9. razreda iz OŠ Ivanjkovci, OŠ Ormož, OŠ Sveti Tomaž, OŠ Velika Nedelja in OŠ Središče ob Dravi. Tema delavnic je bila Filozofija za otroke. Želeli smo, da bi si učenci - ob izmenjavi mnenj z vrstniki - ostrili svoje sposobnosti za moralno presojo.

Po uvodnem motivacijskem delu so učenci razpravljali v skupinah na različne teme: dobro in zlo, pravice in dolžnosti, moralna odgovornost in moralne dileme.

Govorili so o moralni dopustnosti oz. nedopustnosti telesne kazni, nasilnih vsebin na televiziji, oglaševanja alkohola, resničnosti oddaj, izostajanja od pouka ..., o pravicah otrok in odraslih, o pravicah živali, o kratenju pravic posameznikov, o pravicah tujcev ..., o odgovornosti za vojna grozodejstva, za nasilje, za zasvojenosti, za naravne nesreče ...

Skupaj so si ogledali odlomek iz filma, ki govori o smrtni kazni, nato pa spet kritično razmišljali in v skupinah razpravljali o argumentih za in proti takšni obliki kaznovanja.

V nadaljevanju so učenci svoja razmišljanja in ugotovitve izrazili z aktivnim ustvarjanjem v multimedijški, debatni, likovni, dramski, novinarski, literarni in voditeljski delavnici.

Srečanje smo zaključili s plenarnim delom, na katerem so učenci predstavili, kar so ustvarili v delavnicah.

Jutranja zadržanost ob začetku nečesa novega je do popoldanskega zaključka popolnoma splahnela. Učenci z različnih šol in različnih starosti so med seboj živahno klepetali, se družili, izmenjevali mnenja, stališča, soustvarjali skupne predstavitve ...

Pogled na zadovoljne učence nam je vsem, ki smo pripravljali to srečanje, pokazal, da smo našli pravo pot za delo v prihodnje. Z učenci smo si obljubili, da se kmalu srečamo na naslednji takšni delavnici.

Utrinek z delavnice

Lidija Lukman, koordinatorica akcije

Po akciji Zbiranje starega papirja

Akcija je že dobro vpeljana večletna dejavnost, ki kaže na dobro sodelovanje med šolo (učenci, učitelji, tehničnimi delavci), starši (prek sveta staršev) in našimi občani ter delovnimi organizacijami. Način kurjave se nenehno spreminja tudi v našem podeželskem okolju. Drva in premog je zamenjalo kurilno olje, marsikje utekočinjeni plin, nekateri imamo možnost kuriti na mestni plin, pojavljajo se novi, energijsko ter ekološko sprejemljivejši načini ogrevanja. Nostalgija po starih časih (pa tudi ekonomičnost) vzpodbuja ljudi k vgradnji vedno večjega števila kaminov, odprtih ali zaprtih, ter krušnih peči.

Časopisni papir porabljate ponekod še vedno »za podžgati«, drugi pa ga skrbno zbirate za šolarje. Reklame pa tako ali tako ne gorijo,

»nabira« se jih iz dneva v dan več... Kartonska embalaža se kopiči v trgovinah in delovnih organizacijah, vam je v napoto.

Tisti, ki pridemo naokrog po vaseh enkrat v jeseni, pa mogoče še spomladi, smo vam za zbrani papir hvaležni.

Ne smemo pozabiti na naše prevoznike, ki se znajdejo v vsaki situaciji: če je papirja preveč, se traktorska prikolica en-dva-tri poviša, če ga je manj pa so rešitve avtomobilske prikolice ali celo takšne za kolesa! Prevozniki, HVALA!

Letos smo natehtali 9940 kg papirja, zaslužili smo 497 evrov. Denar bomo namenili za šolski sklad.

Že sedaj vam sporočamo, da bomo zbirali stari papir tudi v prihodnje!

Breda Munda, Mirjam Simonič, Katja Volgemut, Marko Janežič, Anita Kosi, Tjaša Burjan

Utrinki iz vrtca

V začetku meseca oktobra smo v našem vrtcu izvedli »dan brez igrač«. Številne police in predali, ki so namenjeni za hranjenje igrač, so bili tega dne povsem prazni. Na njih ni bilo običajnih (kupljenih) igrač. Tudi v udobno urejenih kotičkih ni bilo več ničesar... Otrokom smo za igro ponudili »pojštře«, škatle, rabljeno plastično embalažo, deščice različnih oblik in velikosti, kostanje, koruzne storže, rečne kamne...

Vzgojitelji smo budno spremljali aktivnosti otrok in jim pomagali, kadar jim je bilo potrebno, drugače pa smo jih prepustili njihovi domišljiji in ustvarjalnosti pri igri.

Dan je minil, kot bi mignil.

Dejavnosti v vrtcu si obogatimo tudi z lutkovno-gledališkimi predstavami Družinskega gledališča Kolenc.

Zadovoljni smo ugotovili, da se otroci še znajo zaigrati tako, kot so se igrali otroci nekoč – brez kupljenih igrač – in ob tem uživati.

Sodelujemo tudi v projektu Zdravje v vrtcu, zato smo se v mesecu novembru naučili, kako lahko sami poskrbimo za svoje zdravje. Pripravili smo si čaj z limono in medom, stiskali smo limonin in pomarančni sok ter vse seveda pokušali in použili.

Veliko smo se pogovarjali o značilnostih medveda. Medvedke smo risali, jih gledali po televiziji, o njih peli in plesali »medvedje« ples. Vsak otrok je oblekel kostim medvedka in ponazarjal njegovo gibanje. Na koncu si je vsakdo izbral kostim za skupno fotografijo.

Starše smo povabili na »adventno« delavnico. Na izbiro so bili različni storži, orehi, smrekove veje, trsne veje ... Nekaj potrebnega materiala smo skupaj z otroki nabrali na sprehodih. Vsi skupaj smo pri delu zelo uživali.

Konec meseca novembra smo izdelovali adventne venčke

V igralnico smo prinesli bobne, ksilofon, metalofon in zvončke. Otroci so uživali, ko so igrali nanje.

Hodili so od instrumenta do instrumenta, tako da so poskusili igrati na vsako glasbilo.

V spomin na izjemnega človeka, našega sopotnika in prijatelja ŽERJAVOVEGA LEONA

Vsak izmed nas ima nanj svoje spomine. Večini, ki smo ga poznali, se je zapisal v srce po svoji izjemni delavnosti, neposrednosti in dobroti.

Leon je nosil v sebi svetlo tradicijo trdne in spoštovane kmečke družine Žerjavovih. Postal je mojster frizerskega poklica, z ženo Mino pa sta si ustvarila prijeten dom zase ter za svoja sinova Marka in Miho. Vesel in ponosen je bil na svojo deco, predvsem na vnuke, in to je zelo rad tudi povedal.

Frizerski salon, ki so ga obiskovali ljudje od blizu in daleč, je bil znan prav po njem. Izjemno delovnega in dobrega mojstra svojega poklica so ljudje imeli radi. Obisk pri njem v salonu je poleg ureditve frizure bil tudi sicer prijeten, predvsem zaradi veselega, prijateljskega, večinoma pa humornega pogovora, ki si ga ob friziranju bil deležen.

Kadarkoli, naj je bil petek ali »svetek«, ni nikomur odrekel svoje usluge. Najprej te je pošteno skregal, nato pa je ob nagajivem nasmehu prijazno vprašal: »Kdo boš prišo?« Takšen neposreden, odkrit, včasih za neznanca morda celo grob, vendar izjemno dober človek je bil.

Leon je s svojim bratom, dvojčkom Danekom, preživel velik del svoje mladosti na igrišču pred Sokolano. Bil je ustanovni član Nogometnega kluba Središče in mnoga leta eden njegovih najaktivnejših članov in sponzorjev. Športni duh je zagotovo bil podedovan, saj so bili predniki zelo aktivni člani Sokola, na kar je bil Leon zelo ponosen. Tudi sam je bil dolgo aktiven član telovadnega društva Partizan, zadnja leta pa je užival v kolesarjenju v prelepih jutrih pred službo.

Bil je tudi izjemno naklonjen svojemu rojstnemu kraju. Kot »trdi Srjanec« je vedno in povsod zagovarjal naš kraj in ljudi, bil je pravi predstavnik našega kraja in tradicije. Skoraj ni bilo prireditve v kraju, ko Leon ne bi udeleženkam uredil frizur ali pomagal s svojim finančnim prispevkom. Posebej je užival ob poslušanju naše domače pihalne godbe na njihovih vajah in nastopih ter bil njihov »mecen«. Zato so godbeniki letošnji Martinov koncert posvetili njemu v spomin.

Leona je v zadnjem času bolezen bolj najedala, kot smo si mislili, ali kot je on sam želel pokazati. Tudi v tem primeru se je pokazala njegova trmoglavost, saj ni želel v zadostni meri iskati zdravniške pomoči. Tu in tam je v razgovoru pojamaral, takoj v naslednjem trenutku pa dejal, da bo že minilo. Kdo ve, zakaj ni kljub prošnjam in rotnju njegovih najbližjih, zase želel bolje poskrbeti.

Na zadnjih daljših druženjih ob letošnjih trgativah smo še posebej opazovali njegovo neizmerno veselje in srečo ob veselih ljudeh, pesmih, zbadljivih šalah in prijetnem druženju. Kot bi želel nadoknaditi zamujeno, kot da bi slutil, da se čas izteka. Škoda, da takšnih trenutkov ni bilo več. Žal se tega vedno zavemo šele, ko je že prepozno.

Mogoče je v spomin od dragega Leona primerna misel, ki v marsičem opiše bistvo njegovega načina življenja: »Srce je dalo vse, kar je imelo, nobene bilke zase ni poželo!«

Vesna Žerjav

Polepšajmo si praznike

Prazniki. Obdarovanja. Ideje? Jih ni? Brž v trgovino, vzamemo nekaj s police, hitro skočimo do blagajne. In to je to. Večinoma.

V času, ko nam vedno znova in povsod primanjkuje časa (ali je to samo izgovor?), vas želim vzpodbuditi k ustvarjalnosti, kajti gotovo ima vsakdo od nas vsaj malo te žilice. Govorim o izdelovanju manjših daril. Vzemite si kakšno uro, dve, malo pobrskajte po spominu, kako so se obdarovali nekoč, še pred časom velikih trgovskih centrov. Pobrskajte po hiši...

Dajem vam nekaj idej: kvačkanje prtičkov, pletenje šalov, rokavic, nogavic, šivanje oblekic za punčke vaših hčera in vnukinj, kuhanje domačih marmelad ipd.

Ste kdaj razmišljali, da bi k nekemu v goste, lahko tudi nenapovedano (presenečenje bo takrat še večje!) prišli s polno košaro doma pripravljenih dobrot? Domači jušni rezanci, mlinci, potice, razno pecivo, keksi... Mogoče tudi kaj »ostrejšega« v obliki domačega likerja.

Moj predlog so **nežne cimetove zvezde**:

Sestavine za 70 zvezdic: 500 g mandeljnov, 5 beljakov, 450 g sladkorja v prahu, 2 žlički zmlatega cimeta, žlica višnjevca likerja. Mandeljne fino zmeljemo, iz beljakov naredimo trd sneg, vanj vmešamo sladkorni prah, skodelico snega pa prihranimo še za glazuro. Mandeljne, cimet in višnjevca vmešamo v sneg, hitro ugnemo testo, ga pokrijemo in za uro shranimo v hladilnik. Desko posujemo s sladkorjem in na njej razvaljamo testo - 1 cm debelo. Izrežemo zvezde (lahko tudi srca, po želji), ki jih enakomerno premažemo z glazuro. Na pekaču pustimo zvezde čez noč, da se sušijo pri sobni temperaturi.

Pečico segrejemo do 160 stopinj, naše majhne cimetove dobrote pa pečemo 7 do 8 minut. Znotraj naj ostanejo mehke, zgoraj pa bele.

Lepe praznike.

Samo Žerjav

Za ljubitelje filmov

Pozdravljeni, ljubitelji filmov.

Kot je bilo obljubljeno, bi naj ta rubrika postala stalna, ampak nekako se nam (mi) ni izšlo. Odslej bo drugače.

Ob poplavi ameriške produkcije se ljudje (vsaj tisti, ki jim ogled filma ni zgolj preganjanje dolgčasa) v čedalje večjem številu zatekajo k filmom, nastalim na drugih delih sveta. A vendar, verjetno vas le malo (predvsem študentje) ve za Ljubljanski filmski festival - LIFFE, ki se novembra, že kakšno desetletje, odvija po raznih lokacijah v naši prestolnici. Medmrežje (internet) nam omogoča, da si takšne filme, seveda na malo manj legalen način, pripeljemo kar na dom.

Eden izmed filmov, ki je letos požel veliko pohval, je kolumbijski POTOVANJA VETRA (LOS VIAJES DEL VIENTO). Zgodba, posneta na slikovitih legah severne Kolumbije, govori o potujočem glasbeniku, ki se poda na svoje zadnje potovanje, da bi vrnil harmoniko svojemu učitelju. Na poti se mu pridruži najstnik Fermin in odpravita se novim odkritjem in pustolovščinam naproti. Res vabljen film, dodajam še samo besede režiserja Cira Guerre: »To je zgodba o potovanju. Potovanju k začetku, k duhu. K naši duši. K edini stvari, ki je naše bele staroselske in črne korenine spojila v nekaj edinstvenega. Edinstvenega kot glasba, ki se je rodila. Stoletja smo se spraševali: Kaj nas razdvaja? Sedaj je čas, da se vprašamo, kaj nas združuje.«

Z malo iznajdljivosti si lahko film (in podnapise) brez težav »potegete« s spleta in se odpravite v Kolumbijo. Toplo priporočam!

Tina Zadravec

Živali pozimi

Ob pravilni oskrbi zimskim radostim naproti

Zimski meseci ob vseh radostih, ki jih prinese pogled na zasneženo pokrajino, natrosijo tudi kopico dodatnih skrbi vsem lastnikom živali, ki jim ni vseeno, kako se počuti njihov ljubljencek. In tako bi morale skrbeti prav vsakega lastnika živali, saj je lastništvo štirinožnega bitja predvsem odgovornost.

Megla, mraz, sneg in ostali zimski vremenski pojavi pomenijo grožnjo vsem psom, ki prebivajo zunaj, če lastnik zanje ne poskrbi dovolj skrbno. Upoštevati bi morali, da na prostem lahko prebivajo le psi, ki imajo bogato dlako in podlanko. Kljub dlaki pa je psu potrebno ponuditi zatočišče, kamor se lahko umakne pred mrazom ali padavinami. Priporoča se dvodelna uta, psu primerne velikosti, ki ji lahko na vhod pribijemo še krpo ali kakšno drugo zaščito pred morebitnim vetrom ali padavinami. Idealno bi bilo, če je tudi prostoren pesjak lahko pokrit, da pes lahko leži na suhem, v vsakem primeru pa moramo živali pred uto namestiti gladko leseno desko, da ne bo ležal na betonu. Psu, ki prespi na prostem, moramo dvakrat dnevno ponuditi topel kaloričen obrok, pozabiti pa ne smemo tudi na vodo, ki pozimi hitro zmrzne. Če se že ne moremo izogniti verigi, naj bo ta dolga vsaj 4 metre, lahka in čim tanjša, ovratnica, na katero je pripeta, pa naj bo usnjena in dovolj široka, da psa še dodatno ne zateguje. Prepovedano, predvsem pa nehumano je obešanje na verigo psa, mlajšega od desetih mesecev. Pes je družabno bitje, ki predvsem potrebuje bližino svojega gospodarja, ob katerem se počuti varno in prijetno, zato naj bodo pogosti sprehodi z igranjem in osnovnimi vajami poslušnosti vsakodnevna prijetna rutina za oba – lastnika in njegovega štirinožnega prijatelja.

Mačke prav tako iščejo pozornost in nežnost lastnika, a jim pogosto ne znamo prisluhniti. Omogočiti jim moramo varno, toplo prenočišče in kvalitetno hrano. Mačke so zelo nagnjene k dehidraciji, zato jim vsaj enkrat na dan ponudimo topel, tekoč obrok, upoštevajmo pa tudi, da je mačka eden najbolj izrazitih mesojedov, ki potrebuje večji odstotek beljakovin kot pes. Prav tako velikokrat pozabljamo, da mačka potrebuje tudi pitno vodo, še posebej, če ji nastavljamo suho – briketirano hrano. Vsa društva za zaščito živali po Sloveniji z veterinarji na čelu vedno glasneje poudarjajo pomen sterilizacije in kastracije pri mačkah, še posebej pri prostoživečih. Le tako se bo število zapuščenih in zavrženih živali zmanjšalo, na ta način pa žival zaščitimo tudi pred okužbo s trenutno zelo razširjenim mačjim aidsom in ostalimi nevarnimi boleznimi, ki se najpogosteje prenašajo prav med parjenjem.

Zadnje čase med ljubljenci za prosti čas prednjačijo konji, ki so postali prava modna muha. Ljudje sploh ne razmislijo o tem, kako zahteven strošek predstavlja konj, do katerega danes lahko pridemo že zelo poceni, a kasneje onemimo ob dragi oskrbi. Ni dovolj le nekaj arov travnate površine in zapuščen star hlev, da si omislimo konja. Gre za plemenito žival, ki je včasih pomenila kvalitetno delovno silo na premožnejših gospodarstvih, njena občutljivost ob neustrezni oskrbi pa kmalu vodi v zdravstvene težave, katerih zdravljenje je vedno drago. Še vedno krožijo miti, da mora konj zimo preždeti zaprt v toplu hlevu, kar pa je seveda daleč od njegovih resničnih potreb. Sodobni trendi oskrbe konj so v tujini že povsem usmerjeni v sodobne – odprte hleve. Tudi pri športnih konjih se je namreč izkazalo, da je upoštevanje naravnih konjevih fizioloških potreb in značilnosti naravnega bivanja najboljše zagotovilo, da z živaljo ravnamo prav. Če upoštevamo,

da je konj stepska žival, ki na dan v kasu premeri tudi do 60 km, da se pase tudi do 16 ur dnevno in da živi predvsem v čredi, potem so odprti hlevi (3 zaščitne stene s streho in odprt izhod) za skupno bivanje vsaj dveh konj, idealni. V tujini gredo smernice celo v sistem aktivnega hleva, ki se razprostira (glede na število živali v njem) tudi do enega hektarja, na katerem imajo konji omogočeno prosto gibanje, svobodno izbiro ležišča pod streho ali izpusta na prostem, hrano in vodo pa si postrežejo sami v avtomatsko vodenih krmilnikih. To je seveda precej draga začetna investicija, a prinese resnično idealno oskrbo konj. Če nimamo te možnosti, pa smo na dobri poti, če konju ponudimo zračen hlev, ki ga pozimi nikoli ne zapiramo, da je temperatura čim bolj podobna zunanji. Konj ima odlično termoregulacijo, ki jo povsem porušimo, če konja izpostavimo spremembam temperature. Ljudje živali pogosto primerjamo s seboj in ko smo mi na toplem, pričakujemo, da žival zebe. Toda za konje velja prej obratno – veliko bolje prenašajo mraz kot pa soparno vročino, zato jim neprodušno zaprt hlev, v katerem odstotek vlage zaradi izdihanega zraka hitro naraste, škodi. Napajalnike ustrezno zaščitimo, da voda ne pomrzne (ali pa konje v zimskem času napajamo ročno), hlev pa pustimo zračen. Sicer pa konji tako dobijo zimsko dlako, ki je najboljša obleka zanje. Upoštevajmo, da so šibka točka pri konjih predvsem občutljiva pljuča in noge, zato so svež zrak (največji sovražniki le-tega so amoniak, vlaga in prah), gibanje in skrbno očiščen hlev ter neprašno seno osnovni pogoji, s katerimi konju zagotovimo zdravo in zadovoljno bivanje, da nam bo plemenita žival v ponos in veselje.

Ob upoštevanju vsega tega ugotovimo, da je žival resnično strošek, ki si ga v današnjih časih marsikdo težko privoščiti, zato se pred nabavo živali resnično vprašajmo, ali smo dovolj velik ljubitelj štirinožnih bitij, da nam ne bo žal dati denarja za humano in živalski vrsti ustrezno bivanje, kar je naša dolžnost, ko enkrat postanemo lastniki živali. Zavetišča za živali že pokajo po šivih, ogromno zavrženih živali pa še vedno tava po cestah. Društva opažajo tudi vedno več zanemarjenih, v umazanih hlevih privezanih konj, za katere bi bila še klavnica boljši izhod iz trpljenja v privezu. Zato naj bodo predpraznični dnevi še dodaten razlog za premislek, da se žival nikoli ne podarja kot rojstnodnevno, še manj božično darilo, otrokom pred 16. letom pa brez dovoljenja staršev sploh ne.

Če nimate živali, pa le občasno začutite potrebo po tem, da bi pri sebi imeli ljubljencek, se v zimskih mesecih ozrite skozi okno. Lačne ptice trkajo na okna in upajo, da imate prgišče sončnic zanje. Ob izdelavi ptičje krmilnice pa si boste še dodatno polepšali dolge predpraznične zimske dni.

Foto: Tina Zadravec

OBVESTILA UREDNIŠKEGA ODBORA

Prispevke za glasilo, rešitve križank in nagradnih vprašanj pošiljajte na naslov: Uredniški odbor Sredice, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na urednistvo@sredisce-ob-dravi.si, lahko pa jih oddate tudi v poštni nabiralnik v avli občinske zgradbe.

Za naslednjo številko glasila pričakujemo vaše prispevke do **20. februarja 2011.**

Vsem zainteresiranim sporočamo, da so donacije za glasilo Sredica možne na račun: Občina Središče ob Dravi, številka transakcijskega računa 0110-0010-0020-225, s pripisom: donacija za Sredico in sklicem: **00-7300001**. Donacije bodo namenjene pokrivanju stroškov izhajanja Sredice.

Vsem avtorjem prispevkov se iskreno zahvaljujemo in si želimo uspešnega sodelovanja tudi v prihodnje, hkrati pa pozivamo vsa društva in organizacije, da sproti pripravite in posredujete prispevke o vaših aktivnostih. Bralce Sredice vabimo, da se nam pridružijo s svojimi prispevki in tako pomagajo pri ustvarjanju našega občinskega glasila.

Organizatorje prireditev v času med obema izdajama Sredice smo povabili, da bi pripravili članke in slikovno gradivo o le-teh. Bralce, ki pogrešate prispevke o nekaterih dogodkih iz tega obdobja, obveščamo, da se organizatorji žal niso odzvali našemu povabilu.

Uredniški odbor si pridržuje pravico spremembe naslova, izbire in krajšanja člankov. Pred objavo v glasilo so vsi teksti lektorirani. Avtorje prispevkov, ki želijo po lektoriranju ponovno pregledati svoje besedilo, prosimo, da to navedejo ob oddaji prispevka.

Bralcem Sredice 3/2010 se opravičujemo za napako, ki je nastala v prispevku o galopskih dirkah v Obrežu, kjer je bil kot lastnik žrebca Princa naveden Jože Marčec. Lastnik je Jure Marčec.

Vsem reševalcem križanke 3/10, ki so poslali pravilna gesla, čestitamo in se zahvaljujemo za sodelovanje. Kot dobitnik nagrade - bon v vrednosti 40 EUR za nakup živil v trgovini Tuš Središče ob Dravi, je bil izžreban Bojan Gavez, Slovenska cesta 6, Središče ob Dravi.

*Uredniški odbor Sredice
vam želi mirno in prijazno
leto 2011!*

Samo Žerjav

Kolaž želja za 2011

Leto 2010 se počasi, a vztrajno izteka. Uredništvo naše Sredice je poskrbelo za nekaj lepih prazničnih besed, želja, voščil; sam pa dodajam, nekako na bolj alternativen način, nekaj svojih misli, brez določenega vrstnega reda, kar tako.

Torej:

- želim si polno promenado Središče - Grabe - Obrež, kjer se ljudje ne bodo samo pozdravljali, ampak tudi ustavljali in kramljali,
- želim si čim manj kmetov, ki svoje njive kar malo pohlepno širijo ali podaljšujejo tik do cest, samo za 53 kg koruze letno več,
- želim si, da bi središki trg zaživel,
- želim si, da bi bilo čim manj psov večino časa zaprtih v boksih (da o tistih na verigi niti ne izgubljam besed!), in čim več humanosti njihovih lastnikov,
- želim si čim večjo udeležbo na volitvah, referendumih ipd., saj to ni le pravica, ampak tudi dolžnost,
- želim si polna igrišča mladih,
- želim si čim manj podrtih starih hiš in več posluha za njihovo obnovo,
- želim si čim manj na novo asfaltiranih starih kmečkih dvorišč,
- želim si skozi vse leto živahno Dravo, Bobot, Črnc in Trnavo (slednjo mogoče malo manj pri Steničjaku in na Strasu).

Pa srečno!

Življenje

Grem skozi življenje
kot mogočni hrast,
kot nežna breza.

Mislím nate,
mislím nase.

Mogočni vetrovi
so završali
visoko v krošnji,
trgalo je listje,
bičale so ga kaplje dežja.

Spet je vse tiho.

Mislím nase,
mislím nate
v tišini
pod krošnjo drevés.

n. n.

Srečni najditelj z gobjim trojčkom

Nekaj kratkih za smeh

Franci se pripelje v avtopralnico z močno obtolčenim avtomobilom in naroči: »Pranje prosim!«
»Naj ga še zlikamo?« vpraša delavec v pralnici.

Družinski pogovor:

»Draga, kaj ko bi si privoščila en lep vikend?«
»Prav imaš. Dajva si ga!«
»Super, potem pa se vidiva v ponedeljek!«

Mali Mihec v gneči izgubi mamo. Sreča policista in ga vpraša:
»Ali ste mogoče kje videli kakšno mamo brez mene?«

Še en družinski pogovor:

Mož: »Žena, dajva, igrava se Big Brotherja.«

Žena: »Dobro, pa naj bo.«

Mož: »Govori Big Brother. Imaš dve minuti časa, da zapustiš hišo!«

Razstava jaslíc s predprazničnim bazarjem na Grabah v organizaciji Turističnega društva Središče

Spoštovani občani občine Središče ob Dravi

Kandidati za občinski svet Liste za razvoj občine Središče ob Dravi se iskreno zahvaljujemo za podporo, s katero ste nam omogočili kandidiranje na volitvah, obenem pa se zahvaljujemo za izjemno veliko zaupanje, ki ste nam ga izkazali z izvolitvijo sedmih (od devetih) svetnikov v občinski svet.

Veliko zaupanje, ki ste nam ga izkazali, nas še dodatno zavezuje k odgovornemu, strokovnemu in zavzetemu delu ter uresničitvi našega skupnega programa v največji možni meri. Skupaj lahko tudi v prihodnje zagotovimo uspešen razvoj naše občine in boljše življenje vsem občanom. Še enkrat iskrena hvala!

Ob prihajajočih božičnih praznikih in novem letu 2011 pa vam želimo miru, veliko sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva!

Kandidati Liste za razvoj občine
Središče ob Dravi

Odslej tudi na
www.frko.si

Računalniške storitve, svetovanje
in spletna trgovina
Denis Raušl s.p.
Poštna ulica 5, 2277 Središče ob Dravi
GSM: 031 584 958, E-pošta in MSN: denis.rausl@gmail.com

- ▶ prevajanje (ang-slo, slo-ang), izobraževanje **NOVO**
- ▶ prodaja računalnikov, prenosnikov in računalniške opreme
- ▶ servis računalniške opreme
- ▶ čiščenje virusov in trojanskih konjev
- ▶ reševanje izgubljenih podatkov iz diskov

hp **lenovo** **SAMSUNG**
invent

Fizerski Studio *Moni*

Žensko, moško in otroško striženje.
Barvanje las in pramenov.
Fen-frizure in svečane pričeske.
Trajne in vodne ondulacije.
Ličenje s kozmetiko CARLO BAY.

Monika Kocuvan s.p.

Šolska ul. 21, Središče ob Dravi
GSM: 041-880 174, Tel: 02/719 01 24

kemøn

ITALIAN HAIR FASHION

Hvala za vaše zaupanje, se priporočamo!

Želim vam
vesel božič in
srečno novo leto
2011

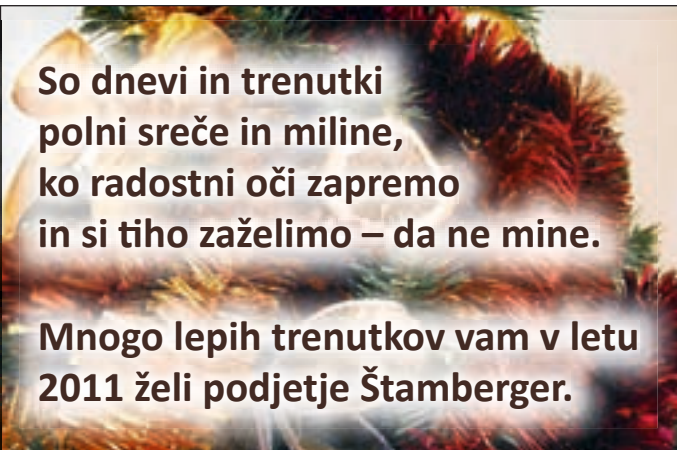
Foto Lazar

Vesel božič in srečno
novo leto 2011

Nudimo vam:

- fotografiranje za dokumente
- fotografiranje v ateljeju in na terenu
- tamponisk in silotisk
- izdelava vizitk in koledarjev

Obvez. 48
tel. št. 02/71 91 179

So dnevi in trenutki
polni sreče in miline,
ko radostni oči zapremo
in si tiho zaželimo – da ne mine.

Mnogo lepih trenutkov vam v letu
2011 želi podjetje Štamberger.

Slaščičarna Pri Rupertu Božidar Borko s.p.
Slovenska cesta 53
2277 Središče ob Dravi

Ob bližajočih se praznikih vam želimo veliko sladkih užitkov!

Za vas pečemo piškote, pecivo, torte, pice...

Kot dodatno dejavnost vam ponujamo tudi jahanje v naravi.

Tel: (02) 71 90 593

E-pošta: rupert.bozo@siol.net

E-stran: www.slascicarna-rupert.si

Odprto vsak dan od 7. – 22.

v torek od 7. – 12. ure.

Vrtnine Kranjčec
SREČNO 2011
GO D E N I N C I

Prodaja sveže zelenjave
Tel.: 031 399 103
Fax: 02/719 12 00
e-mail: vrtninekranjcec@gmail.com

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

ELEKTROSET

Trgovina na drobno,
elektroinstalacije, servis

Janežič Vekoslav s.p.

Grabe 20a
2277 Središče ob Dravi

E-mail : elektroset@volja.net
Telefon : (02) 719 13 48
Fax : (02) 719 13 48
GSM : (031) 564 002

Delovni čas:

Pon. - Pet. 9.00 - 16.00
Sob. 8.30 - 12.00

Prodajni program:

- elektromaterial, stikala
- žice, kabli
- električno ročno orodje
- svetilke, žarnice
- akustika
- bela tehnika
- mali gospodinjiski aparati
- klimatske naprave
- kolesa
- računalniki in oprema

Program storitev:

- elektroinstalacije in meritve
- servis malih gospodinjiskih aparatov
- servis bele tehnike
- montaža klimatskih naprav
- servis in previjanje elektromotorjev
- servis računalnikov in opreme

gorenje

SAMSUNG

Panasonic

CANDY

PHILIPS

SIEMENS

ZANUSSI

BOSCH

Odbije polnoč in leto mine:
podarja izkušnje, uspehe, spomine.

Odbije polnoč, poti so odprte
za upe in želje
in nove načrte.

Cenjenim strankam se zahvaljujemo za izkazano zaupanje.

Želimo vam lepe božične praznike ter srečno novo leto 2011!

Agrotrg Ormož

				AVTOR: Jože Borko	DOMOVINA JASERIA ARAFATA	JETNIK, ZAPORNIK	KRAJ PRI MARIBORU	KRONIKA, LETOPIŠ	DEČO ŽGUR	VZBUJANJE SPOŠTO- VANJA, OBČU- DOVANJA	RAŽENJ
				RAJ, EDEN							
				PRIREDBA SKLADBE							
				LUPA, POVEČALO					SOSEDNI CRKI		
				IZRASTEK V GOBCIH KITOV					CERKVENI PEVSKI ZBOR		
								VREČICA PRI GLIVAH			
ZRAKO- PLOV, BALON NAPOLNjen S PLINOM LAŽJIM OD ZRAKA	KIRGIŠKI REŽISER ABDI- KALIKOV	TV VODI- TELJICA ŽNIDARŠIČ	POVABLJE- NEC				OTOK V NOTRANJH HEBRIDIH				
			GRŠKA ČRKA				VERNIK				
							DIVJA MAČKA				
							PREBIVA- LEC KRAJA SELO				
TEK V NARAVI								RDEČI KRIŽ			
								UREJEVA- LEC NOHTOV			
JAZ ... ON			AVTORJEV DELEŽ OD DOHODKOV							PRIPADNIK TRAČAN- SKEGA PLEMENA NA BALKANU	
			IZDELAVA TKANIN								
SLUŽBU- JOČA VOJSKA						PREPROSTA LJUDSKA GOVORICA					
						MOTOVILO					
KRAJ PRI KRANJU						STATUS					
						SREDOZEM- SKA RASTLINA					
PLAZEČA SE RASTLINA, BRŠLJAN			NEKD. GEN. SEKRETAR OZN (KOF)				NAŠA GLASBENA SKUPINA				
			ROJ. KRAJ SKLADAT. VODOPIVCA				SMUČARKA FERK				
FOLKLOR- NA MAŠKARA, BRNJA					ŠALJIVEC, GLUMAČ					JAMBSKI VERZ IZ ŠESTIH STOPIC	
					REKA V JUGOZH. KONGU					TV VODITELJ (MATJAZ)	
SKUPINA ČEBEL				AMER. REŽISER (GREGORI)				ESTONEC			
				DOLG, OZEK KOS BLAGA							
PRAŠIČ, ŠČETINEC								GRŠKA BOGINJA			
								NIZOZEM. LETALSKA DRUŽBA			
LITIJ			ORIENTAL. SLAŠČICA						ENAKI CRKI		
			VOJAŠKI ODSEK						JAKOB ALJAZ		
ZLITINA ŽELEZA IN NIKLJA						OSAT, BODLJIKA					
PRIMORSKI SVALJKI						Težje besede: AVON GET NAVA	PJAČA ZA APERITIV				

Rešitev križanke - gesla iz osenčenih polj prepišite na dopisnico in jo pošljite do 20. januarja 2011 na naslov: Uredniški odbor, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi. Srečni izžrebanec prejme nagrado - gostinske usluge v vrednosti 50 EUR.

SREDICA je glasilo Občine Središče ob Dravi. Člani uredništva: Zdenka Dogša – glavna urednica, Samo Kočevar – tehnični urednik, Stanko Zebec, Anita Kosec, Zlatka Marčec in Jasna Munda. Lektoriranje: Majda Tkalec. Grafični prelom: Boris Prelog. Tisk: Ptujska tiskarna d.o.o. Ptuj. Naslov: Uredniški odbor, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na urednistvo@sredisce-ob-dravi.si. Fotografija na naslovnici: Zdenka Dogša, ISSN 1855-7511